

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Selvitys Keski-Suomen maahanmuuttaja-yhdistyksistä

Katri Seppänen

Sisältö

Johdanto	1
Maahanmuuttajat Keski-Suomessa	2
Maahanmuuttajayhdistykset.....	3
Maahanmuuttajien yhdistysten haasteet	5
Maahanmuuttajayhdistykset Keski-Suomessa	7
Afganistanin elokuvan yhdistys ry.	9
Astera-yhdistys	10
Football Club Kurd FCK ry	11
Jyväskylän Feniks ry	13
Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry	15
Jyväskylän kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry	17
Kaikkien Burman kansallisuuksien sosiaalinen yhdistys ry (All Burmese Nationalities Social Association in Jyväskylä A.B.N.S.A)	18
Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry.....	20
Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry	22
Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry	24
Monikko ry.....	26
Mosaiikki ry.....	27
Paremmiin yhdessä ry	29
Yhteenveto	30
Yhteistyö	31
Puute toiminta- ja toimistotiloista	32
Rahoitusongelmat	32

Työllistäminen yhdistyksissä.....	33
Naisten ja tyttöjen yhdistysten tarve	34
Viranomaisyhteistyön tarve	34
Lähteet.....	35
Liitteet	36
Liite 1: Kysymyksiä Keski-Suomen maahanmuuttajayhdistyksille.....	36

Johdanto

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Keski-Suomen liitto, Jyväskylän työ- ja elinkeinotoimisto, Keski-Suomen kunnat, Keski-Suomen kauppakamari, ammattiliitot, kolmannen sektorin edustajat sekä muut yhteistyökumppanit ovat yhteistyönä laatineet Keski-Suomen maahanmuuttopoliittisen ohjelman. Ohjelman laatimisen tavoitteena oli ehdottaa toimenpiteitä maahanmuuttajien osallisuuden vahvistamiseksi, heidän tarvitsemiensa palveluiden kehittämiseksi sekä työperusteisen maahanmuuton edistämiseksi. Maahanmuuttopoliittisen ohjelman toimenpide-ehdotuksissa mainitaan maahanmuuttajayhdistykset erityisesti kotoutumisen edistämisen ja viranomaisyhteistyön kehittämisen konteksteissa.

Keski-Suomen maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa todetaan mm. seuraavaa: ”Maahanmuuttajayhdistysten taloudellista tukea ja osaamisen tasoa tulisi nostaa, jotta maahanmuuttajien osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet lisääntyisivät. Joissakin tilanteissa yhdistykset voivat toimia myös kotouttamispalveluiden tuottajina. Kuntien kotouttamisohjelmissa tulisi sopia kuntien eri hallintokuntien sekä kunnan alueella toimivien maahanmuuttajayhdistysten yhteistyörakenteiden ja –muotojen pääpiirteistä ja periaatteista. Maahanmuuttajayhdistysten toiminnan vahvistamiseksi hyödynnetään olemassa olevaa Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n (www.kyt.fi) kehittämää tukijärjestelmää, joka on yhdistysten apuna yhteistyöverkoston kehittämisessä sekä rahoitusten hakemisprosesseissa. Yhdistysten toimintaa tulisi laajentaa ja käynnistää myös pienemmillä paikkakunnilla siellä asuvien maahanmuuttajien erilaisten aktiviteettimahdollisuuksien monipuolistamiseksi.” (Ikkänen 2010, 21.)

Tämän selvityksen tarkoituksena on antaa lukijalleen kuva siitä, millaista yhdistystoimintaa Keski-Suomessa asuvilla maahanmuuttajilla on. Maahanmuuttajayhdistysten tärkeä rooli osana maahanmuuttajien kotoutumisprosessia on yleisesti tunnustettu ja Keski-Suomen maahanmuuttopoliittiseen ohjelmaan on kirjattu ylös yhdistysten merkitys myös maakuntatasolla. Viranomaisten ja maahanmuuttajayhdistysten yhteistyön kehittämiseksi nähdään selkeä tarve. Tämän yhteistyön kehittäminen vaatii kuitenkin ajankohtaista tietoa siitä, miten yhdistykset toimivat ja missä tilanteessa ne ovat. Toimintaa, rahoitusta, haasteita sekä yhdistysten erityisiä voimavaroja on pyritty selvittämään haastatteleamalla Keski-Suomen maahanmuuttajayhdistysten edustajia. Jokaisesta haastatellusta yhdistyksestä on laadittu kirjallinen tiivistelmä osaksi tätä selvitystä.

Selvityksen alussa keskitytään Keski-Suomen maahanmuuttajiin sekä maahanmuuttajayhdistyksiin yleisellä tasolla. Selvitykseen on otettu mukaan tuoretta tutkimustietoa mm. maahanmuuttajayhdistysten haasteista ja problematiikasta. Taustatietoa seuraa haastateltujen yhdistysten esittely yksitellen sekä yhdistysten yhteystiedot. Lopuksi selvityksessä pyritään luomaan jonkinlainen yleiskuva Keski-Suomen maahanmuuttajayhdistyksistä, niiden toiminnasta, keskeisimmistä haasteista ja tulevaisuuden suunnitelmista.

Maahanmuuttajat Keski-Suomessa

Vuonna 2010 Keski-Suomessa oli noin 5300 henkilöä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Koko Keski-Suomen väestöstä näiden henkilöiden osuus on noin 2 prosenttia. Nämä noin 5300 henkilöä ovat tulleet Suomeen jäädäkseen, mutta he eivät vielä ole Suomen kansalaisia. Suurin osa (73%) ulkomaalaisväestöstä on Keski-Suomessa keskittynyt Jyväskylän alueelle. Tästä joukosta selkeästi eniten on venäjänkielisiä, noin 1700 henkilöä. (Ilikkanen 2010, 7; Tilastotietokeskus 2009.)

Taulukko 1. Vieraskielisten asukkaiden määriä Keski-Suomen maakunnassa vuonna 2009 kielen mukaan jaoteltuna (Tilastokeskus 2009).

Kieli	Miehet	Naiset
arabia	80	46
burma	15	11
eesti, viro	164	274
englanti	260	150
espanja	53	48
hindi	4	3
kiina	65	92
kurdi	178	113
persia	196	163
portugali	19	19
ranska	49	19
somali	9	3
thai	36	177
tšetšeeni	12	6
turkki	101	41
venäjä	640	1042

Tilastokeskuksen vuodelta 2009 olevasta taulukosta voi nähdä Keski-Suomen maakunnassa asuvien maahanmuuttajien puhumia kieliä. Taulukkoon ei ole merkitty kaikkia niitä kieliä, joita Keski-Suomessa puhuttiin vuonna 2009. Eurooppalaisista kielistä puuttuu esimerkiksi suuret kielet italia ja saksa. Toisaalta Keski-Suomessa asuu Afrikasta tulleita maahanmuuttajia, jotka puhuvat lukuisia eri kieliä. Voikin olla, että yhdessä Afrikan valtiossa puhutaan yli sataa eri kieltä. Tästä syystä Afrikan valtioista tulleet maahanmuuttajat eivät tässä taulukossa näy. Kielen perusteella tehty tarkastelu on kuitenkin kurdien lukumäärän arvioimisessa hyvä, sillä kurdeilla ei ole omaa valtiota. Syntymävaltioita tarkastellessa kurdien määrää olisi mahdotonta arvioida mutta kurdin puhujien määrä on helpompi selvittää. Eestin, venäjän ja thain kielten kohdalla naisten suurempi osuus kielten puhujista selittyy perheperusteisella maahanmuutolla, suomalaiset miehet ovat avioituneet näitä kieliä puhuvien naisten kanssa. Vastaavasti esimerkiksi turkin

kieltä puhuvissa asukkaissa miesten selkeästi suurempi osuus Keski-Suomessa voidaan katsoa johtuvan myös perheperusteisesta maahanmuutosta. Huomattavaa on myös Keski-Suomessa asuvien somaleiden pieni määrä. Tilastotietokeskuksen mukaan vuonna 2009 koko Suomessa asui vuonna 7110 Somaliassa syntynyttä henkilöä, joista vain noin kymmenen asui Keski-Suomessa. Vertailun vuoksi vuonna 2009 esimerkiksi Pirkanmaan maakunnassa asui 257 Somaliassa syntynyttä henkilöä. Suurin osa somaleista asuu Etelä-Suomessa eikä Keski-Suomen alueelle ole muodostunut näin ollen somaliyhdistyksiäkään. Pääkaupunkiseudulla somalit ovat olleet erittäin aktiivisia yhdistysten perustamisessa (ks. esim. Seppänen 2010).

Maahanmuuttajayhdistykset

Maahanmuuttajayhdistysten tarkkaa lukumäärä koko Suomessa lienee mahdoton selvittää. Vuonna 2007 Miikka Pyykkönen arvioi, että ulkomaalaissyntyiset henkilöt ovat perustaneet noin 700 yhdistystä 1980-luvun lopulta lähtien. Pyykkösen arviossa ovat mukana sekä rekisteröidyt, että rekisteröimättömät yhdistykset. Tähän määrään Pyykkönen on päätenyt Patentti- ja rekisterihallituksen tietokantojen, Sanna Sakselan kartoituksen sekä Pyykkösen itse Tampereelta ja Jyväskylästä keräämien tietojen perusteella. (Pyykkönen 2007, 72.) Vaikka maahanmuuttajayhdistysten määrä olisikin tiedossa, ei se lopulta edes kerro mitään Suomessa asuvien maahanmuuttajien yhdistysaktiivisuudesta. Kuten mitä tahansa muitakin yhdistyksiä, myös maahanmuuttajayhdistyksiä syntyy ja kuolee. Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteri ei kerro sitä, kuinka aktiivisia yhdistyksissä ollaan ja sen listoilla näkyvät myös yhdistykset joiden toiminta on jo aikaa sitten loppunut. Toiminnassa olevien maahanmuuttajayhdistysten määrää koko Suomessa voi siis vain arvailla.

Suomeen kohdistuva maahanmuutto kasvoi selkeästi 1990-luvun alussa. Tämän maahanmuuton lisääntymisen kanssa samaan aikaan tuli Suomessa muutoksia myös yhdistyslakiin. Vuoden 1989 yhdistyslakiuudistuksessa ulkomaalaisille annettiin suomalaisiin verrattavat oikeuden osallistua yhdistystoimintaan. Tämä muutos oli edellytys maahanmuuttajayhdistysten syntymiselle, sillä tämän jälkeen maahanmuuttajayhdistykset pystyivät hakemaan avustuksia eri viranomaisilta, kuten ministeriöiltä ja kunnilta. Avustusten saamisen edellytyksenä on usein, että yhdistys on virallinen ja rekisteröity. Tästä johtuen myös maahanmuuttajat näkivät hyödyllisenä yhdistysten perustamisen ja rekisteröinnin sen sijaan, että toimittaisiin yhdessä epävirallisesti. (Saksela-Bergholm, 2009, 123.)

Pyykkösen mukaan suurin osa maahanmuuttajayhdistyksistä on pakolaisina Suomeen saapuneiden maahanmuuttajien perustamia, vaikka pakolaisten osuus kaikista ulkomailla syntyneistä on vain noin 20 prosenttia. Yhdistyksiä ovat perustaneet paljon esimerkiksi Irakista, Iranista, Afganistanista, Somaliasta, Vietnamista kotoisin olevat sekä Venäjältä tulevat paluumuuttajat. Pyykkösen mukaan muuttajastatus vaikuttaa siihen, kuinka aktiivisia eri ryhmät ovat yhdistysten perustamisessa. Pyykkönen vertaakin Kaukoidästä tulleita nopeasti työllistyneitä työvoimamuuttajia ja somaliassa syntyneitä maahanmuuttajia

keskenään, sillä heitä on Suomessa suunnilleen saman verran. Somaleiden heikon työmarkkina-aseman voidaan katsoa olevan yksi selitys aktiiviselle yhdistystoiminnalle. Toisaalta yhdistysten voidaan katsoa lievittävän sitä toiseuden ja vierauden tunnetta, jota kaukaa tulevat ja mahdollisesti myös ulkonäöltään suomalaisista eroavat maahanmuuttajat tuntevat uudessa ympäristössä. Tämä voi osaltaan selittää erityisesti pakolaisten suurta osuutta maahanmuuttajayhdistysten perustamisessa. (Pyykkönen 2007, 72.)

Pyykkönen jakaa maahanmuuttajayhdistykset yhdeksään eri tyyppiin niiden toimintatarkoitusten ja päämäärien sekä niiden jäsen- ja kohderyhmien mukaisesti:

Etniskulttuuriset yhdistykset: Jäsenet ja toiminnan kohteet kuuluvat tiettyyn etniseen tai kansalliseen ryhmään (esimerkiksi kurdit tai afgaanit). Yhdistysten pääasiallisena tarkoituksena on edistää oman etnisen tai kansallisen ryhmän jäsenten vuorovaikutusta ja kiinteyttä tietyllä alueella ja vaalia ryhmälle ominaisiksi katsottuja kulttuuripiirteitä.

Monikulttuurisuusyhdistykset: Yhdistyksen pääasiallinen tarkoitus on kulttuuriset rajat ylittävän kommunikaation lisääminen paikallisten asukkaiden keskuudessa sekä rasmin ja syrjinnän vähentäminen. Monietninen jäsenistö koostuu usein yhteiskunnallisesti aktiivisista maahanmuuttajista ja valtaväestön edustajista.

Uskonnolliset yhdistykset: Voidaan jakaa yksi- ja monietnisiin yhdistyksiin. Yksietniset uskonnolliset yhdistykset edistävät tietyn uskonnon harjoittamista jonkin maahanmuuttajaryhmän keskuudessa. Monietniset uskonnolliset yhdistykset edistävät tietyn uskonnon harjoittamista maahanmuuttajien keskuudessa yli etnisten rajojen.

Naisten yhdistykset: Voidaan jakaa yksi- ja monietnisiin sen perusteella, onko toiminta tarkoitettu vain yhden etnisen ryhmän jäsenille, vai ovatko jäsenet useista etnisistä tai kansallisista ryhmistä. Yksietniset naisten yhdistykset edistävät tietyn etnisyyden jakavien naisten sosiaalista vuorovaikutusta ja kulttuuritoimintaa. Monietnisisissä yhdistyksissä halutaan edistää naisten monikulttuurista vuorovaikutusta ja parantaa naisten asemaa yleensä.

Nuorten yhdistykset: Voidaan jakaa yksi- ja monietnisiin yhdistyksiin samoin kuin naisten yhdistykset. Ero voidaan nähdä samoin myös toimintaperiaatteissa, keskitytäänkö jonkun tietyn nuorisoryhmän aseman parantamiseen vai nuorten yleensä.

Liikuntayhdistykset: Voidaan jakaa yksi- ja monietnisiin yhdistyksiin. Yhdistysten perustarkoituksena on edistää toimintaan osallistuvien fyysistä ja psyykkistä terveyttä. Yksietniset liikuntayhdistykset lisäävät ”sivutuotteena” etnisen ryhmän jäsenten välistä sosiaalista vuorovaikutusta ja solidaarisuutta. Monietniset liikuntayhdistykset muodostavat kontakteja eri maahanmuuttajaryhmiin kuuluvien sekä maahanmuuttajien ja valtaväestön välille.

Taideyhdistykset: Voidaan jakaa yksi- ja monietnisiin yhdistyksiin. Yksietniset edistävät ryhmän keskuudessa lähtömaasta periytyvien taiteenlajien ja lähtömaata koskevan taiteen harrastamista (esimerkiksi elokuva- ja tanssiyhdistykset). Monietniset taideyhdistykset puolestaan pyrkivät taiteen keinoin edesauttamaan

monikulttuurista vuorovaikutusta ja puuttuvat toiminnassaan rasismia ja etnistä syrjintää koskeviin kysymyksiin (esimerkiksi teatteriryhmät).

Kotouttamisyhdistykset: Pyrkivät edistämään maahanmuuttajien kotoutumista lain ja alueellisten kotouttamisohjelmien hengessä. Monet yhdistykset liittävät suuremman rahoituksen toivossa toimintaansa kotouttamisohjelmien mukaisia pyrkimyksiä (esimerkiksi suomen kielen opettamista tai kurssien järjestämistä). Varsinaisia kotouttamisyhdistyksiä on yleensä vähän.

Koalitioyhdistykset: Olemassa olevien maahanmuuttajayhdistysten ja yhdistysmuotoon järjestäytymättömien etnisten ryhmien edustajien muodostamia liittoja. Niiden pyrkimyksenä on toimia maahanmuuttajien yhteisenä paikallisena tai alueellisena intressiryhmänä ja edustajana.

Pyykkönen haluaa kuitenkin muistuttaa, että yhdistysten jaottelussa on kyse ideaalityypeistä. Nämä tyytit on muodostettu niiden merkitysten perusteella, joita yhdistykset antavat toiminnalleen pyrkiessään määrittelemään itseään ja toimintaansa. Käytännössä kuitenkin yhdistysten toiminnassa selkeiden rajojen vetäminen eri tyyppien välille on vaikeaa, jos ei mahdotonta. Yksi ja sama yhdistys saattaa viranomaisten kanssa yhteistyötä tehdessään korostaa rooliaan esimerkiksi kotouttamista edistävänä yhdistyksenä, kun taas kulttuurijuhlia jäsenistölle järjestäessään se identifioi itsensä etniskulttuuristen piirteiden perusteella. (Pyykkönen 2007,32.)

Maahanmuuttajien yhdistysten haasteet

Suomen Pakolaisavun Järjestöhautomo-projektissa on pyritty auttamaan maahanmuuttajajärjestöjä toimimaan suomalaisessa yhteiskunnassa laillisuusvaatimusten mukaisesti ja menestyksekkäästi. Projekti on eräänlaisena välikatsauksena tehnyt selvityksen Osaamisen poluilla: Maahanmuuttajien yhdistystoiminnan problematiikka (Suomen Pakolaisapu ry 2007). Julkaisun johdannossa todetaan, että Raha-automaattiyhdistys ja muut rahoittajat kaipaavat: ”lisää sellaisia maahanmuuttajajärjestöjä, jotka pystyvät tekemään hankesuunnitelmia, toteuttamaan ja raportoimaan. Yleisiä ongelmia ovat järjestöjen pienuus, muodollisten päätäntäelinten epämääräisyys ja dokumentoimaton rahojen käyttö.” (Suomen Pakolaisapu ry 2007, 7.) Järjestöhautomo-projektin tavoitteena on ollut vakiinnuttaa ammatillisia toimintatapoja yhdistyksiin ja vahvistaa yhdistysten taitoja soveltaa osaamistaan käytännössä. Käytännön työssä projektissa on pohdittu ovatko maahanmuuttajien yhdistykset tasavertaisia toimijoita suomalaisessa yhdistyskentässä, pystyvätkö yhdistykset tuottamaan ja myymään ammatillisia palveluita, osaavatko yhdistykset löytää ja hakea rahoitusta, onko yhdistyksellä valmiuksia soveltaa saamiaan tietoja ja taitoja käytäntöön ja säilyykö osaaminen yhdistyksessä, kun ihmiset vaihtuvat.

Järjestöhautomo-projektin tuottaman selvityksen mukaan toiminnan jatkuvuudessa olennaista on yhdistyksen tekemän perustyön ottaminen lähtökohdaksi. Tästä vapaaehtoisuuteen perustuvasta toiminnasta kumpuava osaaminen vahvistaa yhdistyksen toimintaa, eikä ole koko ajan riippuvainen

ulkopuolisesta rahoituksesta. Maahanmuuttajayhdistyksissä tämä on haastavaa, sillä usein yhdistyksen perustamisen taustalla on ajatus siitä, että yhdistyksen jäsenet saadaan työllistettyä ja he saavat taloudellista hyötyä. Suomessa suurin osa yhdistyksistä toimii kuitenkin hyvin pienillä budjeteilla, joka mahdollistuu vapaaehtoistyön avulla ja mitoittamalla toiminnan laajuus resurssien mukaan. Liian laajat ja utopistiset suunnitelmat eivät yhdistyksen vilpittömästä innostuksesta huolimatta vakuuta mahdollisia rahoittajia tai yhteistyökumppaneita. Jäsenten hankkimisessa ja toiminnan jatkuvuuden kannalta selkeä toiminta-ajatus ja toimintakenttä ovat myös keskeisiä. Yhdistys, jonka puheet ovat suuremmat kuin itse toiminta, ei pääse pitkälle. (Tuunainen 2007, 61-62.)

Maahanmuuttajayhdistyksissä voi olla suomalaisia yhdistyksiä enemmän ongelmia siinä, etteivät rahoittajien ohjeet rahankäytöstä ole selviä. Tuunaisen mukaan: "Näin on etenkin sen takia, että projektityön luonne ei ole maahanmuuttajille usein niin selvää kuin suomalaisille; halutaan toimitila, jossa voidaan kokoontua ja tavata muita ihmisiä. Jos raha on kuitenkin myönnetty tiettyyn toimintaan, se tulee myös siihen käyttää, vaikka toiveita ja tarpeita olisi muuhunkin." (Tuunainen 2007, 61.) Yhdistyksen toiminnan tuleekin olla mahdollisimman avointa. Luotettavuus ja luottamus yhteistyöverkostoissa, viranomaistahoissa ja rahoittajissa syntyy Tuunaisen mukaan siitä, että yhdistys pystyy siihen, mitä se lupaa. Järjestelmällinen työ, toiminnan suunniteltu kehittäminen ja laajentaminen ovat toimintatapoina vakuuttavampia, kuin että luvataan sellaista mitä ei varmuudella kyetä toteuttamaan. (Tuunainen 2007, 62.)

Luottamuksen aikaansaaminen on keskeistä myös silloin, jos jäsenistöllä on aikaisemmin ollut huonoja kokemuksia järjestötoiminnasta. Vapaaehtoistoimintaan voidaan suhtautua kielteisesti tai epäluuloisesti, jos omassa maassa yhdistystoimintaa on leimannut korruptio, politiikka tai rahojen päätyminen valta-asemassa olevien taskuihin. Epäselvyyksiä saattaa olla myös yhdistyksen hallituksen ja jäsenten vastuunjaossa. Mahdolliset jäsenet saattavat kuvitella, että jos liittyy yhdistyksen jäseneksi tai osallistuu yhdistyksessä hallitustyöskentelyyn, voi joutua taloudellisesti tai lain edessä vastuuseen asioista, joihin ei itse ole osallinen. (Tuunainen 2007, 62.) Yhdistyksen täytyy siis tietoisesti tehdä työtä luottamuksen saavuttamiseksi. Toiminnan, päätöksenteon sekä talouden avoimuus sekä suomalaisen yhdistystoiminnan luonteesta kertominen ovat jäsenten hankkimisen kannalta tärkeitä lähtökohtia toiminnalle.

Maahanmuuttajayhdistyksille, kuten kolmannella sektorilla yleensäkin, haasteina ovat vapaaehtoistyön kehittäminen ja jäsenten aktivoiminen. Yhdistysten tulee pystyä tarjoamaan jotain sellaista, minkä vuoksi kiireiset ihmiset ovat valmiita uhraamaan aikaansa. Tuunainen kirjoittaa, että haasteena on saada ihmiset ymmärtämään, kuinka vapaaehtoistoiminta voi tarjota heille sellaista pääomaa, jota ei voi rahassa mitata. "Usein törmätään asenteisiin, että miksi tekisin ilmaiseksi työtä, josta jollekin toiselle maksetaan. Maahanmuuttajilla on välillä vaikea ymmärtää sitä, että vapaaehtoistoiminta ei ole ihmisten hyväksikäyttämistä, kukaan muu ei siitä hyödy paitsi he itse, jotka ovat tuottamassa toimintaa itselleen ja kaltaisilleen. Tällöin vapaaehtoistyön tekemiseen saattaa olla vaikea löytää motivaatiota." (Tuunainen 2007, 63.)

Toimivan yhdistyksen tuntomerkkejä kuvataan Järjestöhautomon selvityksessä näin: "Toimivan yhdistyksen tunnuspiirteitä on kokonaisuuden hyvä organisointi. Hallinto ja käytäntö ovat tasapainossa, talous on hallittua

ja oikeassa suhteessa toimintaan, aktiivisia jäseniä ja vapaaehtoisia on tarpeeksi ja toiminta vastaa toiminta-ajatusta. Toimiva yhdistys on houkutteleva. Jäseniä liittyy mukaan, jäsenet maksavat jäsenmaksunsa ja osallistuvat yhdistyksen kokouksiin. Jäsenet kokevat saavansa yhdistyksen toiminnasta sitä, mitä odottavat. Jokaiselle halukkaalle löytyy hänen osaamistaan ja ajankäyttömahdollisuuksia vastaavaa tekemistä. Toimivalla yhdistyksellä on toimivat, tarkoituksenmukaiset verkostot. Osaaminen on jakautunut useiden henkilöiden kesken, joten jonkun henkilön poistuminen yhdistyksen toiminnasta ei lakkautta koko yhdistystä. Toimivan yhdistyksen strategia on hallittua ja toimintaa suunnitellaan pitemmälläkin tähtäimellä, kuin vuosittain. Tavoitteet asetetaan realistisesti mutta kunnianhimoisesti.” (Tuunainen 2007, 50.)

Maahanmuuttajayhdistykset Keski-Suomessa

Erilaisiin lähteisiin perustuen Keski-Suomen alueella on 1990-luvulta lähtien toiminut yli neljäkymmentä maahanmuuttaja- tai monikulttuurisuusyhdistystä (lista kaikista yhdistyksistä alla). Osa näistä yhdistyksistä ei ole koskaan rekisteröinyt itseään. Vuonna 2010 aktiivisesti toimivia yhdistyksiä voidaan katsoa olevan noin 10-15, joista suurin osa on rekisteröityneitä yhdistyksiä. Yleistä yhdistystoiminnassa, myös maahanmuuttajayhdistysten kohdalla, on, että toiminnan moottorina toimineen yksittäisen henkilön lopetettua toimintansa tai muutettua pois, myös yhdistyksen toiminta loppuu. Tämä tekee ajantasaisen tiedon ylläpitämisen yhdistyksistä ja niiden tilanteista haasteelliseksi.

Tätä selvitystä varten on haastateltu maahanmuuttajayhdistysten edustajia liittyen heidän yhdistyksensä toimintaan. Haastatteluissa on keskusteltu mm. yhdistyksen toiminnasta, rahoituksesta, haasteista sekä toiveista ja suunnitelmista tulevaisuudelle. Haastatellut yhdistykset ovat valikoituneet sen perusteella, mitä tietoja maahanmuuttajien kanssa töitä tekeville virastoilla, henkilöillä ja järjestöillä on ollut antaa alueella toimivista yhdistyksistä. Haastattelupyyntö lähetettiin kaikille yhdistyksille, joiden yhteystiedot olivat saatavilla. Tähän pyyntöön vastasi vain pieni osa kaikista Keski-Suomen alueen maahanmuuttajayhdistyksistä ja suurin osa vastanneista yhdistyksistä on tällä hetkellä myös toiminnassaan aktiivisia.

Patentti- ja rekisterihallituksen, tutkija Miikka Pyykkösen sekä Keski-Suomen ELY-keskuksen tietojen mukaan Keski-Suomen alueella vuosina 1990-2010 toimineita maahanmuuttaja- tai monikulttuuriyhdistyksiä on ollut ainakin 42. Näiden yhdistysten lisäksi voidaan olettaa, että varsinkin Jyväskylän kaupungin alueella on toiminut useita rekisteröimättömiä yhdistyksiä, joiden tietoja ei ole kirjattu mihinkään. Tiedossa olevia yhdistyksiä ovat:

Afganistanin Elokuvan Yhdistys ry (A.E.Y.) (rekisteröity 2004)

Astera-yhdistys (perustettu 2000, ei rekisteröity)

Fin-Mon seura (ei rekisteröity)

Football Club Kurd FCK Club ry (rekisteröity 2009)

Iranilaisten ja suomalaisten ystävyysseura (perustettu 1990-luvun alussa, ei rekisteröity)

Islamilaisen kulttuurin keskus (ei rekisteröity)

Jyväs-Atlas ry (rekisteröity 1997)

Jyväskylän afganilaisten yhdistys ry (rekisteröity 2002)

Jyväskylän AL-Hagh yhdistys ry (rekisteröity 1999)

Jyväskylän Feniks ry (rekisteröity 2002)

Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry (rekisteröity 1997)

Jyväskylän islamilaisen kulttuurin yhdistys ry (rekisteröity 1997)

Jyväskylän kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry (rekisteröity 1999)

Jyväskylän Kurdinaisten yhdistys ry (rekisteröity 2001)

Jyväskylä United ry (rekisteröity 2003)

Jyväskylän Zarathustra yhdistys ry (rekisteröity 2000)

Jyvässeudun kurdien uskonnollinen yhdistys ry (rekisteröity 2002)

Jyvässeudun Kurdi-Suomi yhdistys ry (rekisteröity 1997)

Jyvässeudun Satakieli ry (rekisteröity 1997)

Kaikkien burman kansallisuuksien sosiaalinen yhdistys ry (rekisteröity 2008)

Kansainvälinen yhdistys Taivaankaari ry (rekisteröity 1998)

Keski-Suomen afgaanien kulttuuriyhdistys ry (rekisteröity 2007)

Keski-Suomen afrikkayhdistys ry

Keski-Suomen Inter ry (rekisteröity 2003)

Keski-Suomen islamilainen yhdyskunta (ei rekisteröity)

Keski-Suomen kurdien kulttuuriyhdistys ry (rekisteröity 1997)

Keski-Suomen kurdien nuorten monikulttuurisuusyhdistys (ei rekisteröity)

Keski-Suomen maahanmuuttajaneuvosto (ei rekisteröity)

Keski-Suomen maahanmuuttajien yhdistysten liitto ry (rekisteröity 2002)

Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry (rekisteröity 2008)

Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry (rekisteröity 2003)

Kuokkalan Tähti ry (rekisteröity 1994)

Kurdin Haner ry (rekisteröity 2004)

Melting Pot ry (rekisteröity 2002)
Monikulttuurisuusyhdistys Rainbow ry (rekisteröity 2002)
Mosaiikki ry (rekisteröity 2003)
Paremmiin yhdessä ry (rekisteröity 2009)
Rajaton Maailma (ei rekisteröity)
Rajat Rikki ry (rekisteröity 2001)
Suomen Iranilaispakolaisten yhdistys ry (rekisteröity 1997)
Suomi-Maghreb-yhdistys (ei rekisteröity)
Universal Connections Osuuskunta (ei rekisteröity)

Selvitystä varten haastatellut maahanmuuttajayhdistykset toimivat maanlaajuista ja rekisteröimätöntä Astera-yhdistystä lukuun ottamatta kaikki Jyväskylän alueella. Suurin osa yhdistyksistä haastateltiin kasvotusten, kahden yhdistyksen tiedot perustuvat yhdistyksen Internet-sivuihin ja sähköposti- sekä puhelinkeskusteluihin. Tätä selvitystä varten haastateltuja ja Keski-Suomen alueella toimivia maahanmuuttajayhdistyksiä ovat: Afganistanin elokuvan yhdistys ry, Astera-yhdistys, Football Club Kurd FCK ry, Jyväskylän Feniks ry, Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry, Jyväskylän kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry, Kaikkien Burman kansallisuuksien sosiaalinen yhdistys ry, Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry, Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry, Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry, Monikko ry, Mosaiikki ry ja Paremmiin Yhdessä ry.

Afganistanin elokuvan yhdistys ry.

Yhdistys on perustettu ja rekisteröity vuonna 2004. Yhdistyksessä on alusta asti ollut kolme syntyperältään afganistanilaista jäsentä, joista kaksi, yhdistyksen puheenjohtaja Abdul Rahman Alami sekä vaimonsa Hakima Alami, on muuttanut Iso-Britanniaan vuonna 2008. Yhdistyksen jäsenet pitävät kuitenkin edelleen yhteyttä ja keskustelevat ajoittain yhdistyksen suunnitelmista ja tulevaisuudesta. Tällä hetkellä varsinaista toimintaa ei ole, mutta yhdistys on sitoutunut jatkamaan toimintaansa jos yhdistyksen puheenjohtaja palaa takaisin Suomeen.

Yhdistys perustettiin oikaisemaan sen mielestä vääristynyttä kuvaa, jota media välittää Afganistanista ja sen kulttuurista sekä afganistanilaisista. Abdul Rahman Alamilla on paljon kuvamateriaalia Afganistanista ennen ja jälkeen sodan, jonka kautta yhdistys haluaa näyttää millainen maa Afganistan on joskus ollut. Yhdistys haluaa omien sanojensa mukaan tuoda toiminnallaan Afganistanista esille muutakin kuin talebanit, Osama

Bin Ladenin ja burkhat sekä välittää positiivista kuvaa Afganistanista. Lisäksi tarkoituksena on kuvata ja tallentaa erilaisia seminaareja ja juhlia ja näyttää näitä kuvia suomalaisessa mediassa, jotta mielikuvat afganistanilaisista saataisiin muuttumaan.

Yhdistys on kuvannut ja haastatellut afganistanilaisia ja muita maahanmuuttajia Suomessa, esimerkiksi mielenosoituksissa ja vastaanottokeskuksissa. Näitä filmejä on esitelty viranomaisille, mm. maahanmuuttovirastossa Helsingissä sekä Jyväskylän kaupungin maahanmuuttopalveluissa.

Yhdistyksen puheenjohtaja Abdul Rahman Alami on elokuvaohjaaja, joka on itse käsikirjoittanut, kuvannut ja editoinut tekemänsä dokumenttielokuvat. Abdul Rahman Alami on kuvannut paljon materiaalia Afganistanista, jota hän on tuonut Suomeen tullessaan mukanaan. Yhdistys on tehnyt yhteistyötä Jyväskylän ammattiopiston mediapajan kanssa ja tämän yhteistyön tuloksena on saatu aikaan yksi dokumenttielokuva, Paluu Afganistaniin, jonka Yleisradio on ostanut ja näyttänyt kahdesti kanavillaan. Yhdistys on myös osallistunut moniin seminaareihin sekä tapahtumiin joissa yhdistyksen jäsenet ovat kertoneet toiminnastaan ja esittäneet dokumenttielokuviaan. Yhdistys on lähettänyt dokumenttielokuviaan ulkomaisiin dokumenttielokuvatapahtumiin, mm. Kanadaan, iso-Britanniaan ja Australiaan, joissa näitä elokuvia on myös palkittu. Vuoden 2008 jälkeen yhdistys ei ole tuottanut uutta kuvamateriaalia, mutta se on osallistunut erilaisiin seminaareihin ja esitelty toimintaansa ja ajatuksia sen taustalla.

Yhdistys on rahoittanut toimintaansa myymällä tuottamiaan dokumenttielokuvia. Varoja toimintaan on saatu myös elokuvista myönnetyistä rahallisista palkinnoista. Yhdistys on kuvannut korvausta vastaan muiden maahanmuuttajayhdistysten juhlia ja tapahtumia sekä toimittanut kuvauksia tilaustyönä yrityksille. Näistä töistä saadut varat on käytetty yhdistyksen toiminnan kulujen kattamiseen.

Astera-yhdistys

Yhdistys on perustettu vuonna 1999 ja sitä ei ole rekisteröity. Tällä hetkellä jäseniä on noin kaksikymmentä, joista suurin osa on naisia. Toiminnassa on myös mukana muutama mies, jotka auttavat esimerkiksi tapahtumien järjestämisessä. Suurin osa Astera-yhdistyksen jäsenistä on kurdiataustaisia, mutta mukana on myös muita maahanmuuttajia sekä suomalaisia. Toiminta on kaikille avointa. Yhdistyksen perustaja ja puheenjohtaja Chimani Karim on asunut Jyväskylässä yhdistyksen perustaessaan, mutta muuttanut Turun seudulle asumaan vuonna 2005. Yhdistyksellä on kuitenkin edelleen vuonna 2010 toimintaa ja osallistujat ovat eri puolilta Suomea, osa myös Jyväskylältä. Karim on toiminut Jyväskylässä kaupungin maahanmuuttajapalveluiden ohjaajana ja hänellä on edelleen entisen työyhteisönsä kautta tiiviit siteet Jyväskylään.

Yhdistys on perustettu auttamaan erityisesti maahanmuuttajanaaisia ja edistämään heidän kotoutumistaan Suomalaiseen yhteiskuntaan. Yhdistyksen perustamisen tarkoituksena oli saada kurdi- ja muut maahanmuuttajanaiset pois kotoa tapaamaan toisiaan ja keskustelemaan, vertaistuen piiriin. Yhdistyksen

alkuvaiheessa se tarjosi kurdin kielen opetusta naisille, jotka eivät osanneet kirjoittaa äidinkieltään kunnolla. Kurssille osallistui lähes 40 henkilöä, myös miehiä, ja se järjestettiin yhdessä tuolloin toimineen Satakieli ry:n kanssa. Yhdistykselle on edelleen tärkeää saada maahanmuuttajanaiset pois kotiseinien sisältä, oppimaan suomea, opiskelemaan ammattiin ja lopulta työllistymään. Yhdistys tarjoaa maahanmuuttajanasille mahdollisuuden saada vertaistukea muilta maahanmuuttajanasilta, mutta myös mahdollisuuden tutustua suomalaisiin naisiin ja päästä näin vertaamaan omaa elämäänsä muiden naisten tilanteeseen.

Ennen Karimin muuttoa Etelä-Suomeen yhdistys sai tukea toimintaansa Jyväskylän kaupungin kulttuurilautakunnalta. Tuolloin Jyväskylässä oli toiminnassa myös Satakieli ry, jonka kanssa Astera-yhdistys järjesti jäsenilleen suomen ja englannin kielten opetusta. Yhdistys välitti kurdinkielisiä naistulkkeja avuksi kurdin naisille, jotka asioivat esimerkiksi lääkärissä tai kaupungin sosiaalipalveluissa. Jyväskylässä toimiessaan yhdistyksen jäsenmäärä vaihteli paljon, sillä Karimin mukaan joidenkin jäsenten puoliset estivät heitä osallistumasta naisten yhdistyksen toimintaan. Jyväskylästä muuttamisen jälkeen yhdistys on hankkinut varoja mm. pienen jäsenmaksun, tapahtumamaksujen sekä lahjoitusten avulla. Yhdistyksellä on pääkaupunkiseudulla toimivia projekteja yhteistyökumppaneina, jotka tekevät työtä maahanmuuttajanaisten parissa, joilta yhdistys on myös saanut pieniä avustuksia toiminnalleen. Näistä naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisista projekteista on osallistuttu yhdistyksen järjestämälle perheleirille sekä naistenpäivän juhlaan. Projektit ovat myös järjestäneet joitakin seminaareja, joihin Astera-yhdistyksen jäseniä on kutsuttu.

Vuonna 2010 Astera-yhdistys on järjestänyt muutaman päivän mittaisen perheleirin Hollolassa, naistenpäivän tapahtuman, uuden vuoden juhlan sekä mielenosoituksen Iranin suurlähetystön edessä. Toimintaa rahoitetaan enimmäkseen perimällä pääsymaksuja sen järjestämiin tapahtumiin. Yhdistyksen kokoukset ja toiminta tapahtuu enimmäkseen kurdin kielellä. Muita yhdistyksen tapahtumissa käytettyjä kieliä ovat persia, arabia, venäjä ja suomi. Yhdistys toivoo, että se voisi tulevaisuudessakin järjestää isoja perheleirin kaltaisia tapahtumia, joihin saataisiin mukaan mahdollisimman paljon naisia ja lapsia. Yhdistys haluaa olla tulevaisuudessakin vaikuttamassa olemassaolollaan siihen, että maahanmuuttajanaiset oppisivat arvostamaan omaa asemaansa naisina ja saisivat mahdollisuuksia lähteä liikkeelle kodeistaan.

Football Club Kurd FCK ry

Yhdistys on aloittanut toimintansa kesällä 2008 ja se on rekisteröity keväällä 2009. Kesällä 2008 järjestettiin ensimmäiset jalkapalloharjoitukset ja nuorten löydettyä joukkueen, toimintaa päätettiin jatkaa ja yhdistys rekisteröitiin. Yhdistyksen toimintatarkoituksena on tarjota nuorille mahdollisuus viettää aikaa yhdessä positiivisella tavalla jalkapalloharrastuksen parissa. Football Club Kurd FCK ry:ssä nähtiin ongelmana, ettei jalkapallosta kiinnostuneilla maahanmuuttajanuorilla ollut mahdollisuutta liittyä jalkapallojoukkueisiin niiden korkeiden jäsenmaksujen vuoksi. Yhdistys haluaa tuoda maahanmuuttajanuoria sekä suomalaisia nuoria yhteen ja toimia näin suvaitsevaisuuden ja monikulttuurisuuden puolesta. Jalkapallojoukkueessa on seitsemäntoista pelaajaa, jotka ovat taustaltaan mm. kurdeja, afrikkalaisia, burmalaisia ja suomalaisia.

Joukkueen lisäksi yhdistyksen toiminnassa on mukana viisi henkilöä, jotka huolehtivat joukkueen toiminnan organisoinnista. Pelaajat ovat iältään viidentoista ja kolmenkymmenen vuoden väliltä. Joukkueen ja yhdistyksen käyttämiä kieliä ovat suomi ja kurdi.

Yhdistyksen toiminta painottuu jalkapalloon, joukkueeseen ja sen toiminnan organisointiin. Kesäaikaan joukkueella on ollut harjoituksia 2-3 kertaa viikossa, enimmäkseen Vehkalammella. Talvella, marraskuusta alkaen, joukkue harjoittelee sisätiloissa Huhtaharjulla kerran viikossa. Jos mahdollisia tiloja löytyy, joukkue haluaisi harjoitella useammin myös talviaikaan. Yhdistys on järjestänyt yhdessä seurakunnan maahanmuuttajadiakonin kanssa jalkapallojoukkueelle leiritoimintaa. Jalkapallon ja leirien lisäksi joukkueella ei ole ollut muuta toimintaa. Yhdistys kokoontuu sääntömääräisesti ja aina tarvittaessa. Joskus yhdistykselle on kuitenkin vaikeaa saada riittävä määrä ihmisiä yhdistyksen kokouksiin.

Yhdistyksen toiminnan alkuvaiheessa vaadittavat paperityöt ja käytännön asioiden organisointi on koettu haastavaksi. Puheenjohtajalla on suuri vastuu joukkueen ja koko yhdistyksen toiminnasta ja toiminnan organisointi on pitkälti hänen vastuullaan. Rahoituksen järjestäminen on koettu yhdistyksessä haasteena. Yhdistys kerää joukkueen pelaajilta pelaajamaksua, joka oli 100 euroa/pelaaja vuonna 2009 ja vuonna 2010 200 euroa/pelaaja. Vaikka pelaajamaksua on korotettu, se on edelleen liian pieni. Yhdistyksessä kuitenkin tiedostetaan, että koska pelaajat ovat maahanmuuttajataustaisia nuoria, heidän ei ole mahdollista maksaa kovin suuria pelaajamaksuja. Tästä syystä kulujen kattamiseksi riittävän suurien pelaajamaksujen saaminen on yhdistykselle haasteellista. Football Club Kurd FCK ry:ltä kuluu eniten rahaa mm. kenttävuokriin, Palloliiton jäsenmaksuihin sekä pelien tuomarimaksuihin.

Yhdistys on hakenut toiminta-avustusta vuonna 2010 Jyväskylän kaupungin liikuntalautakunnalta, joka myönsi yhdistykselle 200€. Jyväskylän kaupungin seurakunta on auttanut joukkuetta leirien järjestämisen lisäksi myös ostamalla joukkueelle palloja ja muita välineitä. Yhdistyksessä ja joukkueen parissa tehty työ perustuu täysin vapaaehtoisuuteen. Tällä hetkellä yhdistyksessä ei nähdä tarpeellisena palkatun henkilön saamista toiminnan organisointiin. Jos kuitenkin tulevaisuudessa joukkue nousee jalkapallosarjassa ylöspäin, työn ja vastuun määrä lisääntyy sekä joukkueen taloudellinen tilanne on parempi, ei työntekijän palkkaamista pidetä mahdottomana.

Yhdistys on jäsen Suomen Monikulttuurinen liikuntaliitto Fimu ry:ssä, jonka kautta yhdistys toivoo tulevaisuudessa saavansa myös taloudellista tukea. Yhdistys on osallistunut Fimu ry:n järjestämään "Punainen kortti rasismille" -jalkapallotapahtumaan Jyväskylän Harjulla. Neuvottelut yhteistyön kehittämisestä Fimu ry:n kanssa ovat käynnissä. Yhdistyksellä on yhteistyötä Jyväskylän kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry:n kanssa. Football Club Kurd FCK ry on neuvotellut sponsoreiden saamisesta mukaan joukkueen toimintaan mutta nämä neuvottelut ovat vielä kesken.

Monikulttuurikeskus Glorian kanssa Football Club Kurd FCK ry:llä on ollut yhteistyötä vähän. Tähän syynä on yhdistyksen toiminnan luonne, joka keskittyy jalkapalloon, sen harjoitteluun ja pelaamiseen. Yhdistyksessä ei nähdä Glorian roolia tärkeänä sen toiminnan kannalta, sillä Glorialla ei esimerkiksi ole vuokrata yhdistykselle sen tarvitsemia tiloja urheiluharjoituksiin. Yhdistyksessä ollaan kuitenkin

kiinnostuneita yhteistyön kehittämisestä Glorian kanssa. Esimerkiksi maahanmuuttajille suunnattujen liikuntapalveluiden myyminen Glorialle ja sen asiakkaille nähdään yhdistyksessä mahdollisena.

Tulevaisuudessa yhdistys haluaa saada lisää jäseniä ja erityisesti taitavia pelaajia. Football Club Kurd FCK ry haluaa nousta sarjassa viidennestä divisioonasta ylöspäin ja joukkue onkin toimintansa aikana selkeästi kehittynyt. Yhdistys näkee mahdollisena, että se laajentaisi toimintaansa jalkapallosta lentopalloon. Tulevaisuuden suunnitelmien toteuttamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi yhdistys ja joukkue tarvitsevat nykyistä paremmat taloudelliset resurssit.

Jyväskylän Feniks ry

Yhdistys on rekisteröity vuonna 2002, jota ennen yhdistyksen perustajat jo järjestivät nuorisotoimintaa, illanviettoja ja muuta toimintaa. Toimintaa oli siis jo ennen varsinaista yhdistystä, mutta Jyväskylän Feniks ry:n katsotaan saaneen alkunsa vuonna 2002. Vuoden 2010 lopulla yhdistyksellä oli jäseniä 120 ja perustamisen jälkeen jäsenmäärä on kasvanut joka vuosi. Yhdistyksen tarkoituksena on sen omin sanoin: ”auttaa venäjänkielisten maahanmuuttajien integrointia suomalaiseen yhteiskuntaan ja toimia heille tarpeellisen tiedon kokoajana ja välittäjänä, edistää maahanmuuttajien oman kulttuurin ja kielen säilyttämistä sekä edistää kulttuurien välistä yhteistyötä, kohtaamista ja vuorovaikutusta.” Yhdistyksen tarkoituksena on koota yhteen venäjänkielisiä ihmisiä Jyväskylän alueella. Jyväskylän Feniks ry katsoo olevansa monikulttuurinen yhdistys, sillä sen jäsenistö koostuu mm. suomalaisista, inkerinsuomalaisista, venäläisistä, afgaaneista sekä bulgarialaisista. Yhdistyksen toiminnassa käytetyt kielet ovat venäjä ja suomi.

Yhdistyksellä on vuosikokous kerran vuodessa ja hallitus kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa. Koko jäsenistölle järjestetään erilaisia juhlia, esimerkiksi uutena vuotena ja naisten päivänä. Näihin tapahtumiin on osallistunut satoja ihmisiä, myös jäsenten perheenjäseniä ja sukulaisia. Jyväskylän Feniks ry:n toiminnan kohderyhmää ovat olleet erityisesti lapset ja lapsiperheet. Vuoden 2010 aikana yhdistys on mm. järjestänyt koko perheen juhlia, lasten juhlia, leirejä ja retkiä, jakanut stipendejä venäjää äidinkielenä opiskeleville oppilaille, järjestänyt lapsille musiikki- ja näytelmäkerhoja sekä aikuisille näytelmäkerhoa. Jatkossa yhdistys haluaa kehittää toimintaansa sellaiseksi, että se tavoittaisi myös nuoret, antaisi heille tekemistä ja vähentäisi ongelmia venäjänkielisen nuorison parissa. Tätä varten on haettu Raha-automaattiyhdistykseltä avustusta. Yhdistys on syksyllä 2010 aloittanut myös aikuisten ja ikääntyneiden hyvinvointi- ja liikuntaryhmän ja haluaa jatkossa huomioida toiminnassaan myös iäkkäämmät jäsenensä paremmin. Toimintansa monipuolistamiseksi yhdistys tarvitsee kuitenkin lisää varoja.

Suurin ongelma yhdistyksen toiminnassa on omien tilojen puute. Yhdistyksellä ei ole sen hallintoon ja toiminnan organisointiin tarvittavia toimistotiloja ja kaikki yhdistyksen tarvitsemat materiaalit ja asiakirjat ovat eri jäsenillä säilytyksessä. Tämä monimutkaistaa käytännön asioiden hoitamista. Yhdistyksen järjestämien kurssien opettajat ovat myös toivoneet pysyviä toimintatiloja, jolloin opetuksen organisointi ja suunnittelu olisi helpompaa. Toimistotilojen lisäksi yhdistyksen harjoittama kulttuuritoiminta, erilaiset näytelmät ja

näytelmäkerhot vaativat tarpeeksi ison tilan näytelmien toteuttamiseen. Toistaiseksi Jyväskylän Feniks ry on vuokrannut tiloja eri puolelta kaupunkia, mutta toivoo tulevaisuudessa saavansa pysyvät tilat näille toimintoilleen. Yhdistyksen käyttämiä tiloja ovat mm. Sepänkeskus, Huhtaharjun koulu, kaupungin kirjasto, Kulttuuriklubi Siperia ja Aalto-Sali. Näiden tilojen vuokraaminen vie ison osan yhdistyksen varoista.

Monikulttuurikeskus Glorian kanssa järjestö on aikaisemmin tehnyt yhteistyötä järjestämällä mm. englannin opetusta, nuorison teatterikerhoa sekä erilaisia kulttuuri-iltoja. Nyt yhdistys kuitenkin kokee Glorian tilat riittämättömiksi omiin tarpeisiinsa, eikä siksi voi käyttää Glorian tarjoamia tiloja hyväkseen. Yhdistys on kuitenkin valmis yhteistyöhön jäseniään kiinnostavien tapahtumien järjestämisessä monikulttuurikeskus Glorian kanssa.

Yhdistyksen voimavarana on suuri aktiivijäsenten määrä. Yhdistyksellä on noin kaksikymmentä jäsentä, jotka ovat tapahtumia järjestettäessä aina valmiita osallistumaan ja auttamaan. Useista haastelluista yhdistyksistä poiketen Jyväskylän Feniks ry:n ei ole vaikeaa saada ihmisiä osallistumaan ja auttamaan. Yhdistyksen jäsenistö on yhdistykselle suuri voimavara myös siksi, että jäsenistössä on paljon korkeasti koulutettuja henkilöitä, jotka eivät ole saaneet töitä Suomesta ja voivat olla mukana yhdistyksen toiminnassa. Nämä henkilöt ovat järjestäneet teatterikerhoja, englannin kurssin, kuoro- ja musiikkitoimintaa sekä yhdistyksen Internet-sivujen ylläpidon. Yhdistyksellä on ollut vuonna 2009 yksi henkilö työllistettynä palkkatuella ja neljä harjoittelijaa. Myös vuonna 2010 yksi henkilö on saanut palkkatukea. Kaikki muu toiminta yhdistyksessä on ollut täysin vapaaehtoisuuteen perustuvaa. Yhdistys haluaisi saada avustusta työntekijän palkkaamiseen, jotta yhdistyksen hallinnointi ja toiminnan organisointi olisi palkatun työntekijän vastuulla ja turvattua.

Yhdistys on Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry:n jäsen. Muita yhteistyökumppaneita ovat Suomen venäläisten yhdistysten liitto (SVYL), Mosaiikki ry ja Monikko ry joiden kanssa on ollut yhteistä toimintaa. Yhteistyökumppaneita ovat myös mm. aiemmin mainitut tilojen vuokraajat, Ainolan teatteri, kaupungin seurakunta sekä ortodoksinen kirkko. Yhdistyksen puheenjohtaja Karl Rautio on mukana Palapeli2-projektin ohjausryhmässä sekä Opinovi-projektin aikuisohjauksen ohjausryhmässä. Yhdistys on saanut apua ja tukea joiltain alueella toimivilta yrityksiltä. Yhdistys on aloittamassa yhteistyötä Jyväskylän nuoret ry:n kanssa.

Yhdistys kerää aikuisjäseniltään vuosittain 10 euron jäsenmaksun ja nuorilta viisi euroa. Yhdistys rahoittaa toimintaansa perimällä kerhoihin, kuoroon, kursseille ja tapahtumiin osallistuvilta maksun, millä kustannetaan tilavuokrat, opettajien ja ohjaajien tuntipalkat sekä tapahtumien kulut. Jyväskylän Feniks ry on saanut Jyväskylän kaupungin kulttuurilautakunnalta toiminta-avustusta viime vuosina 1000 euroa vuodessa. Yhdistys on saanut avustusta myös opetusministeriöltä. Yhdistykseltä kuluu eniten varoja tilavuokrien maksamiseen sekä yhdistyksen hallinnosta aiheutuviin kuluihin, postikuluihin, tarvikkeisiin ja opettajien palkkakustannuksiin.

Jyväskylän Feniks ry:ssä ollaan kiinnostuneita mahdollisuudesta antaa ostopalveluina opastusta Jyväskylään saapuville venäjänkielisille maahanmuuttajille. Yhdistyksessä koetaan tärkeänä, että maahanmuuttajille ja maahanmuuttajayhdistyksille annetaan mahdollisuus näyttää kykynsä ja taitonsa toimia

tässä yhteiskunnassa. Yhdistys toivoo aiheesta enemmän vuoropuhelua ja yhteistyötä yhdistysten ja viranomaisten välille sekä mahdollisuutta kehittää omaa toimintaansa sellaiseksi, että se vastaisi viranomaisten toiveita ja vaatimuksia. Yhdistys haluaa osallistua maahanmuuttajien elämänlaadun parantamiseen sellaisilla elämänalueilla, joissa yhdistys voi omalla toiminnallaan antaa laadukasta ja vastuullista apua.

feniks.ry@gmail.com

www.feniks.jyvaskyla.ru

Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry

Yhdistys on perustettu 1990-luvun alussa, kun ensimmäinen iranilaisten pakolaisten ryhmä saapui Jyväskylään. Yhdistys on rekisteröity vuonna 1997. Alusta asti yhdistyksen päätarkoituksena on ollut auttaa jäseniään ylläpitämään omaa kulttuuriaan Suomessa ja saada myös lapset säilyttämään kontakti vanhempiensa kulttuuriin ja kieleen. Tämä toimintatarkoitus on voimassa yhdistyksen toiminnassa edelleen. Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry:n perustamisen aikoihin yhdistyksessä koettiin tärkeänä, että yhdistys voisi edustaa iranilaisia maahanmuuttajia, tuoda esille koettuja ongelmia ja keskustella viranomaisten kanssa. Iranilaisten saapuessa Jyväskylään he olivat ensimmäinen näkyvä maahanmuuttajaryhmä kaupungissa, ja kokivat siksi edustavansa maahanmuuttajia yleensä osallistuessaan esimerkiksi seminaareihin ja erilaisiin keskustelutilaisuuksiin. Nyt, kun yhdistyksen perustamisesta on jo lähes kaksikymmentä vuotta ja yhdistyksen jäsenet ovat oppineet suomea ja päässeet mukaan yhteiskuntaan, halutaan yhdistyksessä keskittyä enemmän oman kulttuurin ylläpitämiseen. Vuoden 2010 lopulla yhdistyksen jäsenmäärä on pienempi kuin toiminnan alkuaikoina, mutta edelleen yhdistyksellä on jäseniä useita kymmeniä. Yhdistyksen järjestämiin juhliin osallistuu kuitenkin usein enemmän ihmisiä, kuin mitä yhdistyksessä on jäseniä. Jäsenyys yhdistyksessä on avoin kaikille iranilaisille. Yhdistyksessä käytetty kieli on persia.

Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry:n alkuvuosina se perusti jalkapallojoukkueen, johon tuli lopulta mukaan myös suomalaisia ja toiminta muuttui monikulttuuriseksi. Yhdistys joutui luopumaan jalkapallojoukkueen ylläpidosta taloudellisista syistä vuosituhannen vaihteessa. Jalkapallojoukkueen jälkeen yhdistys järjesti futsal-harjoituksia, joihin ei enää kuitenkaan löydy pelaajia nuorten siirryttyä muihin joukkueisiin ja muiden harrastusten pariin. Yhdistys näkee myönteisenä kehityksenä sen, että maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten on nyt helpompaa päästä harrastus- ja urheilutoimintaan mukaan Jyväskylässä kuin 1990-luvun alussa. Tästä syystä yhdistys ei näe enää tarpeellisenä erillisen ”maahanmuuttajajoukkueen” ylläpitoa. Yhdistys ei näe tarpeellisenä olla maahanmuuttajien auttajana käytännön asioissa, esimerkiksi kielen oppimisessa, vaan näkee, että nämä tehtävät ovat kaupungin koulutus- sekä sosiaali- ja terveystalouden vastuulla. Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry haluaa keskittyä toiminnassaan oman kulttuurin säilyttämiseen.

Yhdistyksen toiminnassa keskitytään erityisesti perinteisten juhlien sekä leirien järjestämiseen. Perustamisestaan lähtien yhdistys on järjestänyt mm uuden vuoden ja kevätpäivän juhlaa maaliskuussa sekä muita juhlia. Näissä juhlissa oli aikaisemmin osallistujia jopa 200-300, sillä myös suomalaisia osallistui yhdistyksen järjestämiin juhliin. Viime aikoina osallistuminen on ollut vähäisempää, sillä Jyväskylässä ennen asuneista iranilaisista moni on muuttanut Etelä-Suomeen. Edelleen kuitenkin esimerkiksi uuden vuoden juhlaan on tullut noin 50 osallistujaa. Kesäisin yhdistys järjestää jäsenilleen leirejä, yhteensä noin kolme kertaa vuodessa. Lisäksi yhdistys on järjestänyt koko perheen retkiä esimerkiksi Särkänniemeen. Yhdistyksen järjestämistä leireistä Vesalassa pidetty leiri on järjestetty yhteistyössä Jyväskylän seurakunnan maahanmuuttajatyötä tekevän diakonin kanssa, jolta on saatu taloudellista apua leirin järjestämiseen. Vesalan leirin lisäksi yhdistys on järjestänyt leirejä myös omin avuin. Yhdistyksen jäsenille jää maksettavaksi pieni omavastuuosuus leireille osallistumisesta. Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry on ollut aktiivisesti yhteydessä Jyväskylän kaupungin kirjastoon, jonka kanssa on perustettu pieni persiankielinen kirjasto. Tämän kirjaston persiankielisen kokoelman kasvattaminen on yhdistykselle tärkeää.

Yhdistyksen toiminnassa on vain muutama aktiivijäsen, ja tämä koetaan yhdistyksessä ongelmaksi. Noin viiden aktiivijäsenen työpanos yhdistyksessä on suuri ja leirien sekä juhlien valmisteluun on vaikea saada vapaaehtoisia, vaikka osallistujia itse tapahtumaan olisikin paljon. Myös vuosikokouksiin on usein vaikea saada osallistujia. Usein syynä on jäsenten kiire, työn lisäksi aikaa ei riitä yhdistystoimintaan. Rahoitusta Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry on saanut seurakunnan lisäksi myös opetusministeriöltä sekä Jyväskylän kaupungin kulttuurilautakunnalta. Viime vuosina kulttuurilautakunta on myöntänyt yhdistykselle 800 euroa vuodessa juhlien ja leirien järjestämiseen. Rahoituksen saamisessa yhdistyksen mielestä näkyy nykyisin se, että maahanmuuttajayhdistyksiä on tullut lisää ja rahoitusta annetaan entistä useammalle taholle. Kulttuurilautakunnan avustus ollut yhdistykselle todella merkittävä, ja sen toivotaan olevan mahdollinen myös tulevaisuudessa. Avustusten lisäksi yhdistyksen jäsenet maksavat kerran vuodessa jäsenmaksua, jonka maksamalla jäsen tulee äänivaltaiseksi yhdistyksen asioissa. Yhdistyksellä kuluu rahaa eniten juuri juhlien ja leirien järjestämiseen.

Jyväskylän iranilaisten kulttuuriyhdistys ry:llä ei juuri ole yhteistyökumppaneita. Joskus yhdistys on osallistunut muiden maahanmuuttajayhdistysten kanssa kansainvälisiin päiviin ja esitellyt omaa kulttuuriaan. Yhteistyönä on järjestetty myös mielenosoitusmatka Helsinkiin Iranin suurlähetystön edustalle. Suoria kontakteja muihin maahanmuuttajayhdistyksiin tai viranomaisiin ei kuitenkaan ole. Yhdistysaktiivien ajanpuute nähdään yhdistyksessä esteenä näiden yhteistyömahdollisuuksien muodostumiselle. Monikulttuurikeskus Glorian kanssa yhdistyksellä ei ole ollut paljon yhteistyötä. Haastattelussa kävi myös ilmi, etteivät yhdistyksen aktiivihenkilöt välttämättä tiedä Glorian tarjoamista mahdollisuuksista myös kauan Suomessa asuville maahanmuuttajille, vaan sen oletetaan tarjoavan palveluitaan enimmäkseen vain uusille maahanmuuttajille.

Jyväskylän kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry

Yhdistys on aloittanut toimintansa vuonna 1999, jolloin se on toiminut uskonnollisena yhdistyksenä Jyväskylän AL-Hagh-yhdistyksen nimellä. Vuoden 2004 vuosikokouksessa yhdistyksen nimestä tuli kiistaa ja se päätettiin vaihtaa. Myös toimintaperiaate muuttui siten, ettei kyseessä ole enää uskonnollinen yhdistys. Yhdistys rekisteröitiin vuonna 2004 uudella nimellä. Jäseniä yhdistyksessä on yli 30. Jäsenten perheet osallistuvat usein tapahtumiin, jolloin osallistujamäärä kasvaa yli kahdeksaankymmeneen. Yhdistyksen jäsenyys on tarkoitettu kurdeille mutta kannattajajäseniksi voivat liittyä myös muut kuin kurdit. Yhdistys toimii kurdin kielellä.

Jyväskylän Kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry:n toimintatarkoitus on vahvistaa ja ylläpitää kurdilaista kulttuuria Suomessa. Yhdistys haluaa toiminnallaan auttaa jäseniään ylläpitämään omia kulttuurisia juuriaan ja opettamaan kulttuuria myös lapsille. Yhdistys nähdään tärkeäksi välineeksi, jonka avulla Jyväskylässä asuvat kurdit voivat olla tekemisissä ja vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Yhdistyksessä halutaan kuitenkin auttaa jäseniä myös sopeutumaan Suomeen ja tutustumaan suomen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja tapoihin.

Yhdistyksen puheenjohtaja ja hallitus vaihtuu vuosittain alkutalvesta järjestettävässä vuosikokouksessa. Hallitus kokoontuu aina suunnittelemaan tulevien tapahtumien järjestämistä ja hallituksen kokouksia onkin usein, noin 10 kertaa vuodessa. Lisäksi yhdistys järjestää vuodessa muutaman yleiskokouksen, johon osallistuvat kaikki jäsenet. Usein nämä yleiskokoukset järjestetään jonkin juhlan yhteydessä. Hallituksen muotoiltua toimintasuunnitelman seuraavalle vuodelle, se esitellään yleiskokouksessa kaikille jäsenille.

Yhdistyksen vuosittaisia toimintoja ovat uuden vuoden juhla, kevätretki, jossa palkitaan stipendein lukiosta tai ammattikoulusta valmistuneita, kurdi-ilta sekä kerran vuodessa seurakunnan kanssa järjestettävä leiri. Yhdistys keskittyykin toiminnassaan järjestämään jäsenilleen erilaisia juhlia, leirejä ja tapahtumia. Jyväskylän Kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry on aikaisemmin järjestänyt Palapeli-projektin kanssa yhteistyössä atk-kurssin sekä kurdin kielen kurssin. Viimeaikoina tällaista koulutustoimintaa ei ole ollut. Koulutusten järjestämiseen yhdistys tarvitsisi enemmän varoja.

Yhdistyksen toiminnassa keskeisiä ongelmia ovat taloudellisten resurssien puute sekä puute toimintapaikoista. Aikaisemmin yhdistyksen oli mahdollista vuokrata juhliaan varten koulujen liikuntasaleja, mutta nykyisin salien käyttöä valvotaan tarkemmin, eikä yhdistys ole saanut vuokrattua aikaisemmin käyttämiään tiloja. Syyksi on ilmoitettu se, ettei koulun liikuntasaleihin voi mennä ulkokengillä, koska lattiat naarmuuntuvat ja siksi juhlien järjestäminen on ongelmallista. Yhdistykselle ei ole vaikeaa saada jäseniään osallistumaan tapahtumiin tai kokouksiin, joten jäsenten aktiivisuus ei ole Jyväskylän Kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry:ssä ongelma. Hallitukseen kuuluu viisi henkilöä, joiden lisäksi yksittäiset jäsenet osallistuvat tapahtumien järjestämiseen mahdollisuuksiensa mukaan. Kaikki yhdistyksessä tehty työ on vapaaehtoista. Jos yhdistys saa tulevaisuudessa varoja esimerkiksi kielikurssien järjestämiseen, voidaan kurssien opettajille maksaa palkkaa. Muita palkallisia työntekijöitä yhdistyksessä ei tällä hetkellä tarvita.

Yhdistys on järjestänyt seurakunnan kanssa leirejä jäsenilleen. Vuoden tärkeimmän juhlan, uuden vuoden juhlan, yhdistys on järjestänyt vuonna 2009 yhdessä Keski-Suomen kurdien kulttuuriyhdistys ry:n kanssa. Football Club Kurd FCK piti edellisessä uuden vuoden juhlassa pientä myyntipöytää ja sai tästä hieman tuloja itselleen. Jalkapalloyhdistyksen jäsenet auttoivat myös juhlien järjestämisessä. Jyväskylän Kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry on jäsen Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry:ssä. Aikaisempina vuosina yhdistyksellä on ollut yhteistyötä Palapeli-projektin kanssa. Monikulttuurikeskus Glorian kanssa yhteistyötä ei ole juurikaan ollut, mutta yhteistyömahdollisuuksista ollaan yhdistyksessä kiinnostuneita. Gloriasta on ehdotettu yhdistykselle, että he voisivat pitää esimerkiksi kokouksia Glorian tiloissa. Yhdistyksessä ollaan kiinnostuneita myös mahdollisuudesta järjestää kurdin kielen opetusta luku- ja kirjoitustaidottomille maahanmuuttajille. Yhdistys pitää Gloriana tärkeänä paikkana, jossa maahanmuuttajayhdistykset voivat kokoontua, tavata toisiaan ja vaihtaa ajatuksia. Jos Gloria järjestää kulttuuritapahtumia, yhdistys on valmis tarvittaessa esimerkiksi esittelemään kurdikulttuuria.

Yhdistys kerää jäseniltään jäsenmaksua. Yksittäiset henkilöt maksavat jäsenmaksua 20 euroa vuodessa mutta jos samasta perheestä tulee jäseneksi useampi henkilö, he maksavat 15 euroa vuodessa. Jäsenmaksujen lisäksi yhdistys on saanut avustusta Jyväskylän kaupungin kulttuurilautakunnalta 400 euroa vuosittain. Seurakunta on avustanut yhdistystä leirin järjestämisen kustannuksissa ja osallistujat ovat maksaneet pienen omavastuuosuuden. Vuonna 2010 yhdistys järjestää seurakunnan kanssa pikkujoulujuhlan. Uuden vuoden juhlaan osallistuvilta yhdistys on perinyt pääsymaksun, jolla on katettu osa juhlan kuluista. Kevätretki ja kurdi-ilta ovat kuitenkin olleet osallistujille ilmaisia ja yhdistys on kustantanut ne kokonaan. Eniten yhdistykseltä kuluu rahaa uuden vuoden juhlan järjestämiseen, sen salivuokraan ja ruokiin sekä retkien järjestämiseen. Lisäksi rahaa kuluu hallinnollisiin menoihin, tilintarkastajaan sekä kotisivujen ylläpitoon.

www.hawkari.fi

Kaikkien Burman kansallisuuksien sosiaalinen yhdistys ry (All Burmese Nationalities Social Association in Jyväskylä A.B.N.S.A)

Yhdistys on perustettu vuonna 2007 ja rekisteröity huhtikuussa 2008. Jäseniä yhdistyksessä oli loppuvuodesta 2010 noin neljäkymmentä. Yhdistys on ollut mukana Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry:n toiminnassa sen alkuaikoina, mutta yhdistys on myöhemmin eronnut Wari ry:stä. Yhdistyksen jäsenistö koostuu pelkästään burmalaisista henkilöistä. Yhdistys on perustettu välineeksi, jonka kautta Suomessa asuvat burmalaiset voivat auttaa toisiaan. Yhdistykselle on tärkeää edistää burman kieltä ja kulttuuria Jyväskylässä sekä antaa taloudellista apua myös Burmaan.

Kaikkien Burman kansallisuuksien sosiaalinen yhdistys ry kokoontuu noin kolme kertaa vuodessa. Aiemmin kokouksia oli lähes joka kuukausi. Yhdistyksen perustamisen ajoista toiminta on hiipunut taloudellisten

resurssien sekä ajan puutteen vuoksi. Aikaisempina vuosina yhdistys on toiminut apuna uusille Jyväskylään saapuneille burmalaisille maahanmuuttajille ja perehdyttänyt heitä suomalaiseen yhteiskuntaan. Yhdistys on järjestänyt Palapeli-projektin avustuksella tietokonekurssin burmaksi. Yhdistystoiminnan alkuvaiheessa järjestettiin myös burman kielen ja kulttuurin opetusta lapsille sekä muutamille aikuisille johon osallistujia oli noin kaksikymmentä. Lisäksi yhdistys on järjestänyt erilaisia juhlia, mm. joulujuhlan sekä huhtikuussa vietettävän burmalaisen uuden vuoden juhlan kahtena vuotena. Tähän juhlaan osallistui burmalaisia ympäri Suomea. Yhdistys on myös kerännyt jäseniltään rahaa, jonka yhdistys on luovuttanut Suomen Punaiselle Ristille välitettäväksi Burmaan. Vuoden 2010 aikana yhdistyksen toiminta on keskittynyt vaikuttamaan buddhalaisen temppelin saamiseksi pääkaupunkiseudulle.

Aikaisempina vuosina järjestetty toiminta on ollut enimmäkseen yhdistyksen jäsenten rahoittamaa, erilaisia tukia tai avustuksia yhdistys ei ole hakenut tai saanut. Yhdistys keräsi aikaisemmin jäseniltään viiden euron kuukausittaista jäsenmaksua, mutta jäsenmaksujen keräämisestä on myöhemmin luovuttu, eikä yhdistyksellä ole tuloja lainkaan. Kuluneen vuoden 2010 aikana toimintaa ei ole juurikaan ollut taloudellisista syistä, eikä yhdistyksellä ole näin ollen menoakaan.

Yhdistys toimii Burman kielellä. Suomen kieltä yhdistyksessä ei käytetä, sillä kaikki jäsenet ovat burmalaisia. Kokoukset ja järjestetty toiminta on pidetty burman kielellä. Myös toiminnassa on painotettu erityisesti burman kielen opettamista ja sen merkitystä.

Yhdistyksellä on ollut aikaisemmin yhteistyötä mm. Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry:n ja Jyväskylän kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry:n kanssa, kun kaikki ovat olleet jäseninä maahanmuuttajien kattojärjestö Wari ry:ssä. Tästä kattojärjestöstä Kaikkien Burman kansallisuuksien sosiaalinen yhdistys ry erosi, sillä sen mielestä Wari ry:llä ei ollut tarpeeksi toimintaa. Paul Abbey on ollut yhdistykselle tärkeä henkilö, jonka kanssa on yhdessä pohdittu mitä voitaisiin tehdä ja kuinka yhdistyksen suunnitelmia voidaan toteuttaa. Vuosina 2008 ja 2009 yhdistyksellä on ollut yhteistyötä Palapeli-projektin kanssa, jonka tiloissa on mm. järjestetty ATK-kursseja burmaksi. Yhdistys on tehnyt yhteistyötä myös Jyväskylän kaupungin maahanmuuttajapalveluiden kanssa tarjoten tarvittaessa tulkkia ja opastusta uusille burmalaisille maahanmuuttajille. Monikulttuurikeskus Glorian kanssa yhteistyössä on järjestetty burmalaisen uuden vuoden juhlia, viimeksi vuonna 2009.

Glorian tarjoama apu toimintatilojen muodossa juhlien järjestämiseen on ollut yhdistykselle tärkeää, ja jatkossa tätä yhteistyötä haluttaisiin jatkaa. Kaikkien Burman kansallisuuksien sosiaalinen yhdistys ry:lle ongelma on kuitenkin taloudellisten resurssien puute ja näin ollen yhdistykselle ei ole mahdollista järjestää tapahtumia sille tarjotuissa tiloissa. Yhdistyksen kokouksiin osallistuu joskus jopa kaksikymmentä ihmistä, jolloin tilanpuute on ongelma. Kokouksia on pidetty pääasiassa yhdistyksen jäsenten kodeissa ja tilat ovat usein riittämättömät. Yhdistyksellä on aikaisemmin ollut myös Internet-sivut, joiden ylläpito on nyt kuitenkin taloudellisista syistä mahdotonta.

Kaikkien Burman kansallisuuksien sosiaalinen yhdistys ry haluaisi järjestää burman kielen ja kulttuurin opetusta lapsille. Myös suomenkielen opetusta haluttaisiin järjestää, jos olisi mahdollista löytää burmalainen

suomen opettaja. Tulevaisuuden suunnitelmien toteutumisessa suurin este on taloudellisten resurssien puute.

<http://abnsa-jkl.blogspot.com/>

Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry

Yhdistys on aloittanut toimintansa vuonna 2002 ja se on rekisteröity vuonna 2007. Toiminnan alkuaikoina yhdistyksessä oli jäseniä kaksitoista. Vuodelta 2010 tarkkaa jäsenmäärää ei osattu sanoa, sillä jäsenmaksujen keräys oli haastatteluhetkellä vielä kesken. Yhdistys perustettiin alun perin välineeksi, jolla Keski-Suomen alueen afrikkalaiset saataisiin tuotua yhteen. Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry haluaa toiminnallaan edistää afrikkalaisia kulttuureja Keski-Suomessa. Yhdistys on alusta alkaen ottanut toimintansa lähtökohdaksi sen, että sen toimintaan ovat kaikki tervetulleita. Tämän vuoksi yhdistyksen jäsenet ovatkin kotoisin monista eri maista, myös Afrikan ulkopuolelta. Keski-Suomen erityispiirre on, että alueella on paljon opiskelijoita Afrikasta ja muualta, jotka kaipaavat yhteisöllisyyttä saavuttuaan vieraaseen maahan ja kaupunkiin. Yhdistyksen jäsenistä arviolta yli puolet onkin juuri opiskelijoita, jotka ovat maassa vaihtelevan mittaisia aikoja. Aktiivijäseniä yhdistyksessä on kymmenestä viiteentoista.

Opiskelijoiden Jyväskylään saapumisen aikaan syksyllä yhdistys järjestää tervetulojuhlan, jossa esitellään yhdistyksen toimintaa sekä henkilöitä, joiden puoleen voi apua tarvittaessa kääntyä. Opiskelijoiden ei ole välttämätöntä liittyä jäseneksi yhdistykseen voidakseen osallistua sen toimintaan tai saadakseen neuvoja ja apua. Yhdistys järjestää opiskelijoiden tervetulojuhlan lisäksi säännöllisesti vuosittain myös African sunset -juhlan syksyisin, uudenvuoden juhlan sekä pääsiäisen ajan juhlan. Yhdistys järjestää vuosittain neljä yleiskokousta, joissa suunnitellaan yhdistyksen toimintaa ja tulevaisuutta, sekä valitaan yhdistyksen johtohenkilöt. Yhdistystä ja sen organisoimaa rumpuryhmää pyydetään usein esiintymään muiden yhdistysten järjestämiin tilaisuuksiin ja Yläkapungin Yön kaltaisiin kulttuuritapahtumiin. Kommunikaation välineenä yhdistyksessä käytetään kokousten lisäksi Yahoo-keskustelupalstaa, johon jäsenet voivat kirjoittaa viestejä ja kommentoida toistensa mielipiteitä.

Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry ei ole missään vaiheessa toimintaansa järjestänyt jäsenilleen kielenopetusta, johtuen osittain opiskelijoiden suuresta osuudesta jäsenistössä. Ulkomailta tulevat opiskelijat opiskelevat suomea oppilaitoksessaan tai he ovat opintojensa kanssa niin kiireisiä, ettei aikaa tai kiinnostusta ylimääräisille kieliopinnoille ole juurikaan ollut. Yhdistyksen kokouksissa ja toiminnassa käytetty kieli on englantia. Yhdistys pyrkii mahdollisuuksien mukaan järjestämään tulkkausta sellaisille jäsenilleen, jotka eivät puhu englantia.

Jäsenmaksujen kerääminen yhdistyksen jäseniltä on joskus osoittautunut haasteelliseksi, millä on suora vaikutus yhdistyksen talouteen ja toiminnan rahoittamiseen. Lisäksi yhdistykselle on joskus haasteellista

saada tarvittavaa osallistujamäärää neljään vuosikokoukseen. Yhdistyksen edustajat kokevat yhdistyksen toiminnan kannalta haasteellisena myös sen, etteivät kaikki jäsenet ajattele yhdistystoimintaa vapaaehtoistoimintana, vaan odottavat saavansa itselleen suoraa hyötyä yhdistystoiminnasta. Kun tätä ei tapahdu, mielenkiinto osallistua esimerkiksi kokouksiin laskee. Yhdistyksen opiskelijajäsenet ovatkin usein innokkaimpia toimijoita, kun taas Suomessa pysyvästi asuvia jäseniä on vaikeampi saada osallistumaan.

Yksi yhdistyksen voimavaroista on suuri joukko innokkaita jäseniä, jotka ovat valmiita auttamaan tapahtumien järjestämisessä ja toiminnan organisoinnissa. Yhdistyksen menneisyydessä on ajanjakso, jolloin jäsenten kesken oli paljon erimielisyyksiä yhdistyksestä ja sen toiminnasta. Nyt nuo erimielisyydet on kuitenkin saatu ratkaistua ja yhdistyksessä vallitsee avoin ilmapiiri, jossa kaikki voivat ottaa osaa keskusteluun yhdistyksestä ja sen toimintatavoista. Yhdistyksen toiminnan kannalta pidetään hyvänä, että yhdistyksen vastuuhenkilöt vaihtuvat noin kahden tai kolmen vuoden välein, jolloin yhdistyksen johtoon saadaan uutta energiaa ja intoa.

Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry on Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry:n jäsen. Yhdistys on toimintansa alkuvaiheessa antanut alkuvaiheen opastusta Jyväskylään saapuneille maahanmuuttajille ja tehnyt tätä yhteistyössä Palapeli-projektin, kaupungin maahanmuuttajapalveluiden sekä tuolloisen TE-keskuksen kanssa. Yhdistys on tehnyt yhteistyötä Monikulttuurikeskus Glorian, sekä Paremmiin yhdessä ry:n kanssa.

Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry on järjestänyt Monikulttuurikeskus Glorian tiloissa tapahtumia lapsille ja yhteistyötä Glorian kanssa haluttaisiin lisätä. Yhdistyksessä koetaan Glorian merkitys Keski-Suomen alueen yhdistyksille tärkeänä ja se nähdään kohtaamispaikkana, johon kaikki voivat tulla. Ongelmana kuitenkin ovat Glorian tilat. Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry ei voi järjestää Gloriassa juhliaan, sillä osallistujia on aina paljon enemmän, kuin mitä Gloriaan saa sääntöjen mukaan tulla, eikä Glorian tiloissa voi esimerkiksi soittaa rumpuja. Yhdistyksellä onkin kontakteja erilaisiin tiloihin, joita yhdistys saa käyttää joko ilmaiseksi tai pientä korvausta vastaan.

Yhdistyksellä on ollut monikulttuurikeskus Glorian kanssa erilaista toiminnallista yhteistyötä. Gloria on auttanut yhdistystä esimerkiksi järjestämään ohjelmaa African sunset-juhlaan. Suunnitteilla on myös afrikkalaista kulttuuria esittelevä ja opettava kerho lapsille Glorian tiloissa. Kerhon toteuttaminen koetaan yhdistyksessä tärkeänä, mutta Glorian tilojen haasteellisuuden vuoksi kerhon toteuttaminen on vielä epäselvää. Yhdistyksessä kuitenkin toivotaan, että säännöllinen kommunikaatio monikulttuurikeskus Glorian kanssa jatkuu ja kehittyy yhä tiiviimmäksi.

Yhdistys ei työllistä toiminnallaan ketään, eikä sen tavoitteena ole tulevaisuudessakaan saada palkattua työvoimaa. Yhdistys perustelee tätä sillä, että yhdistyksen jäsenten, iloisen ja innostuneen ilmapiirin sekä toiminnan organisoimisen kannalta on yksinkertaisempaa, että kaikki yhdistyksessä tehty työ perustuu vapaaehtoisuuteen. Yhdistys kerää henkilöjäseniltään 10 euron vuosittaisen jäsenmaksun. Perheille jäsenmaksu on 20 euroa vuodessa. Jäsenmaksujen lisäksi yhdistys on saanut avustusta Jyväskylän kaupungin kulttuurilautakunnalta tapahtumien järjestämiseen. Muut yhdistyksen tarvitsemat varat on tarpeen

mukaan kerätty jäsenistöltä. Yhdistykseltä kuluu eniten rahaa juhlien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin, tilavuokriin, ruokaan ja mahdollisten esiintyjien palkkioihin.

www.africa-association.org

Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry

Yhdistys on perustettu vuonna 2008 ja rekisteröity 11.9.2008. Loppuvuodesta 2010 monikulttuuristen yhdistysten kattojärjestönä toimivan Wari ry:n toiminnassa oli mukana kuusi maahanmuuttajayhdistystä: Jyväskylän kurdien yhteistoiminnan yhdistys ry, Jyväskylän Feniks ry, Jyväskylän Afganistanilainen yhdistys ry, Keski-Suomen Afrikkayhdistys ry, Jyväskylän katulähetys ry, sekä Paremmiin Yhdessä ry. Lisäksi yhdistyksessä on mukana yksi yksityinen henkilö kannattajajäsenenä. Myös muutamat muut yhdistykset ovat Wari ry:n jäseniä, mutta niistä ei enää aktiivisesti osallistuta kattojärjestön toimintaan. Yhdistyksen hallituksen jäseniä voivat olla vain yhdistykset, eivät yksityiset henkilöt. Tällä on pyritty turvaamaan osallistuminen yhdistyksen toimintaan siten, ettei osallistuminen ole yksittäisestä henkilöstä riippuvaista, vaan jäsenyhdistysten edustaja Wari ry:ssä voi tarpeen tullen vaihtua.

Liiton tavoitteena sen omien sanojen mukaan on: "Lisätä vuorovaikutusta ja yhteistyötä jäsenyhdistysten, maahanmuuttajapalveluista vastaavien viranomaisten sekä muiden toimijoiden kesken, edistää kotoutumis- ja maahanmuuttajapalveluiden kehittymistä, tukea jäsenyhdistysten toiminnan kehittymistä sekä edistää niiden näkyvyyttä ja edistää monikulttuurisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa." Lisäksi liiton toiminnassa nähdään tärkeänä yhdistysten mahdollisuus tutustua toisiinsa, toisten toimintatapoihin ja -kulttuuriin. Tämän vuorovaikutuksen toivotaan kehittävän maahanmuuttajayhdistysten yhteistyötä ja yhteistä toimintaa. Kokemuksia vertailemalla ja jakamalla toivotaan, että myös yhdistysten oma toiminta voisi kehittyä ja kasvaa.

Wari ry haki vuoden 2009 lopulla Raha-automaattiyhdistykseltä rahoitusta hankkeeseen mutta rahoituspäätös oli kielteinen. Tämän jälkeen liitolla on ollut ongelmia saada tarvittava määrä jäseniä kokouksiinsa ja kokousten lainvoimaisuuden kanssa on tästä syystä ollut ongelmia. Yhdistys on myös muutama otteeseen vuonna 2009 pyrkinyt järjestämään tapahtumia jäsenyhdistyksilleen sekä yhdistyksille ja maahanmuuton kanssa Keski-Suomen alueella toimiville viranomaisille. Näissä tapahtumissa ongelmana on yhdistyksen mukaan ollut puute rahasta sekä osallistujista. Vuonna 2010 yhdistys on kokoontunut kolme kertaa. Loka-marraskuussa 2010 Wari ry on järjestänyt yhdessä Korpilahden Alkio-opiston kanssa hanketyöpajan maahanmuuttajayhdistyksille. Muuta toimintaa ei vuoden 2010 aikana ole ollut. Yhdistyksen puheenjohtaja Ali Moradi on mukana Etnisten suhteiden neuvottelukunnan Länsi-Suomen neuvottelukunnassa. Yhdistyksen kokouksissa käytetty kieli on yhdistyksen monikulttuurisuudesta johtuen suomi.

Yhdistys kokee ongelmallisena taloudellisen tilanteensa ja sitä seuraavan epävarmuuden. Toimintaa haluttaisiin järjestää enemmän, jonka myötä uskotaan, että myös osallistuja-aktiivisuus kasvaisi. Esteenä tälle on kuitenkin taloudellisten resurssien puuttuminen. Yhdistyksen keskeiset henkilöt ovat myös palkkatyössä, joten ajan puute on yksi ongelma. Oman jäsenistön aktiivisuuden lisäksi myös viranomaiskontaktien määrän toivotaan tulevaisuudessa kehittyvän. Erityisenä voimavarana yhdistyksessä koetaan kuitenkin sen asema maahanmuuttajien ja maahanmuuttajayhdistysten edustajana Keski-Suomen alueella. Yhdistyksessä uskotaan, että kotoutumisessa tarvittavan tiedon välityksessä maahanmuuttajayhdistykset ja Wari ry:n kaltaiset toimijat ovat keskeisessä roolissa, sillä niillä on viranomaisiin verrattuna erilaiset mahdollisuudet tavoittaa maahanmuuttajia ja jakaa tietoa sekä kokemuksia Suomalaiseen yhteiskuntaan asettumisesta.

2000-luvun vaihteessa Jyväskylän alueella toiminut Satakieli ry nähdään Wari ry:ssä toiminnan esikuvana, erityisesti juuri viranomaisyhteistyön näkökulmasta. Yhtenä ajatuksena yhdistystä perustettaessa oli, että Wari ry voisi tarvittaessa tarjota myös viranomaisille apua eri kielten kanssa ja välittää tarvittaessa henkilöitä, jotka voivat auttaa viranomaisia maahanmuuttajien asioiden hoidossa. Wari ry:n mukaan tämän toteuttamiseksi tarvittaisiin yhdistykseen kuitenkin työntekijä ja tähän työllistämistukea. Myös kiinteä vuotuinen taloudellinen avustus sekä omat toimintatilat olisivat tarpeen yhdistyksen toiminnan laajentamiseen ja kehittämiseen.

Yhteistyökumppaneina Wari ry:llä on Palapeli 2-projekti, joka tarjoaa yhdistykselle kokoustilat. Jyväskylän kaupungin maahanmuuttajapalvelut tekevät yhteistyötä Wari ry:n kanssa juuri maahan saapuneiden maahanmuuttajien ensivaiheen opastuksessa. Keski-Suomen yhteisöjen tuki (KYT) ry on ollut mukana perustamassa Wari ry:tä ja yhdistysten välillä on edelleen yhteistyötä. Monikulttuurikeskus Glorian kanssa Wari ry on myös tehnyt yhteistyötä. Aikaisempina vuosina Wari ry on järjestänyt Monikulttuurikeskus Glorian kanssa mm. itsenäisyyspäivän juhlaa sekä kesäpäivää Könkkölän toimintakeskuksessa. Vuonna 2010 yhteistyötä Monikulttuurikeskus Glorian kanssa on ollut vähemmän, johtuen Wari ry:n jäsenten vähäisestä aktiivisuudesta ja ajan puutteesta.

Wari ry:n ainoa rahoituslähde ovat jäsenmaksut. Aiemmin mainitun Satakieli ry:n lopetettua toimintansa sen hallitus päätti siirtää jäljelle jääneet varat sekä puhelinosaamisen Wari ry:lle. Näiden arvo oli yhteensä noin 800 euroa, josta Wari ry antoi Monikulttuurikeskus Glorian toimintaan noin 200 euroa. Jäljelle jääneillä varoilla perustettiin Wari ry:lle kotisivut (www.wari.info), joiden ylläpidossa on tällä hetkellä ongelmia yhdistyksen taloudellisen tilanteen takia. Jäsenmaksuista kertyvillä varoilla maksetaan yhdistyksen pankkipalvelut, korvaus kirjanpitäjälle sekä syyskokouksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Koska muuta toimintaa ei ole, rahaa kuluu siis vain yhdistyksen hallinnon ylläpitoon.

Monikulttuurikeskus Glorialta Wari ry toivoo enemmän aktiivisuutta ja kiinnostusta sen toimintaan. Yhdistyksessä ollaan myös kiinnostuneita mahdollisuudesta järjestää kokouksia Glorian tiloissa. Wari ry näkee, että se voisi auttaa ja edistää Monikulttuurikeskus Glorian toimintaa tarjoamalla esimerkiksi kielitaitoisia henkilöitä avuksi Gloriassa järjestettäviin tapahtumiin. Esimerkkinä tästä toiminnasta on Wari ry:n jäsenyhdistys Paremmiin Yhdessä ry:n sekä Monikulttuurikeskus Glorian yhteistyö. Wari ry:ssä

toivotaan, että he voivat jatkossa tuoda vastaavalla tavalla maahanmuuttajayhdistyksiä ja viranomaisia yhteen ja näin myös vahvistaa omaa asemaansa ja näkyvyyttä kattojärjestönä.

www.wari.info

Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry

Yhdistys on perustettu vuonna 2002 ja rekisteröity vuonna 2003. Yhdistyksen jäsenmäärä vaihtelee viidenkymmenen ja sadan välillä. Jäsenet ovat nuoria, iältään 12-30-vuotiaita. Yhdistyksen jäseninä on eri maista Suomeen saapuneita nuoria. Eniten jäseninä on afganistanilaisia, irakilaisia, iranilaisia ja kurdeja mutta myös muualta Keski-Suomeen pakolaisina tulleita. Yhdistyksen toiminnassa mukana olevat nuoret ovat tällä hetkellä kaikki miespuolisia, mutta yhdistykseen toimintaan haluttaisiin mukaan myös naispuolisia jäseniä. Aktiivijäseniä yhdistyksessä on viidestä kymmeneen.

Yhdistys on perustettu siksi, ettei maahanmuuttajanuorille ole ollut aikaisemmin olemassa omaa yhdistystä. Olemassa olevien maahanmuuttajayhdistysten ei koettu edustavan nuoria, heidän näkemyksiään ja tarpeitaan. Maahantulonsa jälkeen, vuonna 2001, yhdistyksen perustajajäsenet näkivät tarpeen yhdistykselle, joka toimisi informaation ja kokemusten välittäjänä suomalaisen yhteiskunnan ja pakolaisnuorten välillä. Yhdistys haluaa omalla toiminnallaan auttaa pakolaisnuoria asettumaan uuteen kotimaahansa, ymmärtämään suomalaista kulttuuria sekä suomen kieltä ja toisaalta ymmärtämään myös itseään ja omaa asemaansa suomalaisen yhteiskunnan uutena jäsenenä. Yhdistyksessä koetaan, että virka-aikana esimerkiksi sosiaalityöntekijöiden antama tuki ei ole riittävää ja yhdistys haluaakin olla läsnä nuorille myös virka-ajan ulkopuolella.

Yhdistys on vierailut mm. poliisilaitoksella, jossa nuorille on kerrottu esimerkiksi suomen laista, rikoksen määritelmästä ja kansalaisuudesta. Yhdistys on myös vierailut Kansaneläkelaitoksella kuulemassa erilaisista tuista kuten opintorahasta ja asumistuesta sekä maahanmuuttajapalveluissa keskustelemassa maahanmuuttajan asemasta. Lisäksi yhdistys on esitellyt jäsenilleen erilaisia harrastus-, ja kulttuurimahdollisuuksia ja harrastuspaikkoja Jyväskylän alueella. Yhdistys on toimintavuosiensa aikana pitänyt jäsenilleen mm. englannin kielikerhoa ja läksykerhoa. Pääosa yhdistyksen järjestämästä toiminnasta keskittyy koulujen loma-aikoihin. Vuoden 2010 aikana yhdistyksen aktiivijäsenet ovat kokoontuneet noin kerran kuussa. Jäsenistölle yhdistys on järjestänyt teeiltoja keskustelua varten, joilla yhdistys haluaa kannustaa jäseniään alkoholittomaan ja savuttomaan elämäntyyliin. Kesällä yhdistys on järjestänyt liikunta- ja kulttuurileirit jäsenilleen yhteistyössä kaupungin seurakunnan maahanmuuttajatyön kanssa. Yhdistys osallistuu myös joka syksy ja kevät järjestettävään maahanmuuttajien jalkapalloturnaukseen, joka järjestettiin tänä vuonna Nokialla. Yhdistys toivoo, että se voisi järjestää jalkapalloturnauksen keväällä 2011 Jyväskylässä. Yhdistys kokoontuu seurakunnan ja kaupungin maahanmuuttajapalveluiden järjestämissä tiloissa sekä jäsenten kodeissa.

Suurin haaste yhdistyksen toiminnalle on taloudellisen tuen saaminen. Yhdistyksen toiminnassa ei ole sellaisia henkilöitä mukana, joilla olisi tarvittavaa tietoa ja taitoa erilaisten tukien hakemiseen. Toisaalta yhdistyksessä koetaan, ettei haluta sitoa itseä liikaa ja ”byrokratisoitua”. Tästä johtuen yhdistys ei pidä kirjaa toiminnoistaan, eikä sillä ole esittää viranomaisille tai mahdollisille rahoittajille todisteita aikaisemmasta toiminnastaan. Yhdistyksen harjoittama toiminta halutaan pitää mahdollisimman paljon nuorista itsestään lähtevänä ja vapaamuotoisena. Yhdistys on hakenut kaupungilta tukea toiminnalleen, mutta koska avustukset ovat olleet niin pieniä, se ei enää hae kaupungin tukea. Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry:llä ei myöskään ole enää yhteistyötä sellaisten yhdistysten kanssa, jotka aikaisemmin auttoivat yhdistystä tukien hakemisessa. Yhdistys nimeää tärkeimmiksi tukijoikseen kaupungin maahanmuuttajapalvelut, seurakunnan sekä Avartti nuoriso-ohjelman. Suurin osa yhdistyksen jäsenistä on myös Avartin jäseniä ja tästä syystä jäsenet saavat tukea toiminnalleen ohjelmalta.

Yhdistyksessä tehty työ on täysin vapaaehtoisuuteen perustuvaa, eikä yhdistyksellä ole palkattuja työntekijöitä. Yhdistys ei myöskään tulevaisuudessa näe tarpeellisena työllistää jäsenistöään, vaan yhdistyksen varoja käytetään mieluummin nuorille suunnatun toiminnan järjestämiseen siten, että mahdollisimman moni voisi hyötyä yhdistyksen varoista. Yhdistyksessä käytetyt kielet ovat dari, suomi ja englantia. Yhdistys haluaa toiminnallaan edistää jäsentensä suomen kielen taitoja. Yhdistys on aikaisemmin järjestänyt jäsenilleen sekä suomen, että englannin kielen opetusta ja lisäksi luku- ja kirjoitustaidottomille jäsenilleen myös oman kielen opetusta.

Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry haluaisi saada toimintaansa mukaan myös naispuolisia jäseniä. Yhdistyksen alkuaikoina toimintaan osallistui muutama naispuolinen nuori, mutta he ovat muuttaneet pois Suomesta. Yhdistyksessä koetaan ongelmallisena vanhempien epäluulo ja luottamuksen puute yhdistystoimintaa kohtaan. Yhdistys on yrittänyt kutsua vanhempia tutustumaan toimintaansa, jotta he antaisivat myös tytärtensä osallistua toimintaan, mutta toistaiseksi tyttöjä ei ole saatu jäseniksi. Yhdistyksen järjestämiin juhliin on joskus saatu mukaan myös tyttöjä, kun juhliin on kutsuttu koko perhe. Seurakunta ja Avartti ovat kuitenkin järjestäneet ajoittain leirejä pelkästään tytöille.

Yhdistys on aikaisemmin ollut paljonkin tekemisissä Monikulttuurikeskus Glorian kanssa. Yhdistys yritti saada aikaiseksi senioreille suunnattua toimintaa, johon ei kuitenkaan saatu osallistujia. Yhdistys ei ole käyttänyt Glorian tarjoamia tiloja, mutta se on osallistunut erilaisiin Gloriassa järjestettyihin keskustelu-, ja infotilaisuuksiin. Yhdistys toivoo Monikulttuurikeskus Glorialta asiantuntija-apua omaan toimintaansa ja toivoo, että Glorian toiminta jatkuu myös tulevaisuudessa. Yhdistys on myös valmis auttamaan Gloriana tarjoamalla tietoa maahanmuuttajanuorten kokemuksista Jyväskylän alueella ja osallistumalla erilaisiin Glorian järjestämiin tilaisuuksiin.

Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry ei kerää jäseniltään jäsenmaksua. Yhdistys kerää pääsymaksua järjestämiinsä tapahtumiin ja seurakunnan avustamille leireille osallistujilta kerätään myös maksu. Tämä on ollut yhdistykselle tietoinen valinta, sillä yhdistys ei halua opettaa jäseniään palveluiden ilmaisuuteen tai siihen, että jäsenen osallistumisen määrää se, onko tapahtuma ilmainen vai ei. Yhdistys kertoo jäsenilleen järjestämiensä tapahtumien kokonaisbudjetin, avustusten osuuden ja sen määrän, jolla

osallistujien tulee osallistua kustannuksiin. Näin yhdistys haluaa edistää nuorissa osallisuuden ja osallistumisen tunnetta. Maksujen sijaan jäsenet voivat osallistua tapahtumiin myös työllään ja antamalla apua tapahtumien järjestämiseen. Tulevaisuudessa yhdistys aikoo katsoa tilanteen mukaan, tarvitseeko rahallista avustusta hakea jonkin tietyn tapahtuman järjestämiseen.

Kesällä 2010 Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry haluaisi järjestää jäsenilleen sekä eri puolilta Suomea tuleville maahanmuuttajanuorille kesäkoulun, jossa maahanmuuttajanuoret voisivat keskustella omista taustoistaan, kokemuksistaan ja tulevaisuudestaan Suomessa. Toteuttaakseen tämän suunnitelman yhdistys keskustelee keväällä yhteistyökumppaneidensa kanssa, olisiko tapahtuman järjestäminen taloudellisesti mahdollista.

Monikko ry

Monikko ry on perustettu 26.5.2008 ja rekisteröity 27.10.2008. Vuoden 2010 lopussa yhdistyksellä oli noin neljäkymmentä jäsentä. Yhdistyksen tarkoituksena on:

- saada kulttuuritaustoiltaan erilaisia kansalaisia ymmärtämään toistensa ajatusmaailmaa ja saattaa heidät yhteen kulttuurieroavaisuuksista huolimatta,
- luoda positiivista vuorovaikutusta, yhteistyötä ja kontakteja venäläis- ja suomalaiskulttuurin välissä,
- edesauttaa säilyttämään omaa identiteettiä, kieliä, kulttuuria ja perinteitä,
- vähentää rasismia ja ennakkoluuloja venäläiskulttuurista tulleita maahanmuuttajia kohtaan,
- edesauttaa suomalaisten ja venäläiskulttuurista tulleiden maahanmuuttajien tutustumista toisiinsa ja edistää eri kulttuurien tuntemusta heidän keskuudessaan,
- kehittää yhteyksiä koti- ja ulkomaisiin yhteisöihin ja järjestöihin,
- tukea Jyvässeudulla asuvien venäläiskulttuurista tulleiden maahanmuuttajien kotoutumista ja integroitumista suomalaisyhteiskuntaan,
- tiedottaa venäläiskulttuurista tulleiden maahanmuuttajien voimavaroista, osaamisesta ja kokemuksesta,
- ylläpitää Jyvässeudulla asuvien venäläiskulttuurista tulleiden maahanmuuttajien sosiaalista hyvinvointia ja edesauttaa heidän elämälaatunsa parantamista.

Yhdistys toimii vapaaehtoisvoimin. Vuonna 2010 yhdistyksellä on ollut kerhotoimintaa, tapahtumapäiviä sekä retkiä kuukausittain. Jyväskylän seudulla yhdistys pyrkii järjestämään toimintaa erityisesti Huhtasuolla, Kuokkalassa, Keltinmäessä ja Vaajakoskella. Monikko ry. ei määrittele itseään maahanmuuttajayhdistykseksi, sen toiminnassa on mukana myös suomalaisia ja toimintaan voivat osallistua kaikki kiinnostuneet, myös muut kuin venäläiset maahanmuuttajat.

Monikko ry:n yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. Lohikosken sosiaalidemokraatit, Vaajakosken Suomi-Venäjäseura, Huhtasuon sosiaalidemokraatit, Kuokkalan alueen toimijat, JAPA ry, Jyvässeudun 4H-yhdistys, Jyväskylän kaupunki ja Keski-Suomen Venäjä seura.

Yhdistys hankkii rahoitusta perimällä jäseniltä jäsenmaksuja, järjestämällä maksullisia kulttuuritilaisuuksia, järjestämällä myyjäisiä, harjoittamalla kahvilatoimintaa, arpajaisilla ja keräyksillä, ottamalla vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä hakemalla julkisia tukia ja kehittämisrahoitusta.

Yhdistyksen tavoitteena on, että se voisi palkata työntekijän, mikä helpottaisi aktiivijäsenten aikapulaa. Yhdistyksessä koetaan, että ilman palkattua henkilöä yhdistyksen on mahdotonta laajentaa toimintaansa ja suunnitella tulevaisuutta. Jäsenten kiinnostuksen säilyminen sekä heidän panoksensa vapaaehtoistoimintaan jatkossa on huolen aihe, joka aiheuttaa epävarmuutta yhdistyksen tulevaisuuden suunnittelussa.

monikko.yhdistys@gmail.com

www.monikkoyhdistys.com

Mosaiikki ry

Yhdistys on perustettu ja rekisteröity vuonna 2003. Yhdistyksen tarkoitus on sen omin sanoin ”auttaa suomalaista yhteiskuntaa muuttumaan parempaan suuntaan välittämällä tietoa sekä suomen, että venäjän kielellä. Mosaiikki ry:n toiminta perustuu ympäröivän yhteiskunnan avoimuuden, tasavertaisten mahdollisuuksien ja monikulttuurisuuden periaatteille.” Yhdistyksen kokoukset käydään venäjäksi, sillä venäjä on osallistujilla suomea vahvempi kieli. Jäseniä yhdistyksessä on yhteensä kuusi, joista erittäin aktiivisia jäseniä on viisi. Jäsenistä kolme on venäläisiä, yksi ukrainalainen, yksi virolainen ja yksi amerikansuomalainen. Yhdistyksen tavoitteena ei ole kasvattaa jäsenmääräänsä, vaan keskittyä organisoimaan hankkeidensa toimintaa. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii Loretta Lönn.

Yhdistys on ollut perustamisestaan lähtien hyvin aktiivinen ja yhdistyksen perustaja sekä varapuheenjohtaja Tatjana Doultseva on ollut Mosaiikki ry:n toiminnassa korvaamaton. Yhdistyksellä oli vuoden 2010 lopussa käynnissä kaksi hanketta maahanmuuttajille suunnatun tiedonvälityksen hanke MaMu-Media sekä lastenhanke RuFi, joka on keskittynyt suomen- ja venäjänkielisten satu- sekä tehtäväkirjojen tuottamiseen. Molemmat hankkeet ovat Keski-Suomen maahanmuuttajayhdistysten hankkeista mittavimpia. MaMu-Media hankkeen suurimmat rahoittajat ovat Raha-automaattiyhdistys sekä Keski-Suomen elinkeino-liikenne ja ympäristökeskus. Esimerkiksi vuonna 2010 Mosaiikki ry on onnistunut keräämään MaMu-Media-hankkeelle rahoitusta 257 820 euroa. Lastenprojekti RuFin rahoitusmäärä on 15 300 euroa. Vuoden 2010 lopussa Mosaiikki ry:n hankkeet työllistivät 9 henkilöä, joista kolme oli työllistetty palkkatuen avulla.

MaMu-Media hanke pitää sisällään monenlaista tiedotustoimintaa. Yhdistyksen ylläpitämä mosaiikki.info-portaali on tarkoitettu tiedonvälitykseen maahanmuuttajille. Sivusto on luettavissa sekä suomeksi että venäjäksi. Lisäksi joitain osia portaalista on käännetty myös muille kielille, kuten esimerkiksi englanniksi, persiaksi, arabiaksi, thaiaksi jne. Portaalista on mahdollista saada tietoa mm. eri kaupunkien viranomaisista, yhdistyksistä ja palveluista. Tämän lisäksi yhdistys julkaisee Mosaiikki-lehteä, joka vuoden 2010 lopussa

ilmeistyi Jyväskylän lisäksi myös Helsingissä, Vaasassa, Tampereella sekä Pohjois-Savon alueella. Kaikki lehden artikkelit on kirjoitettu sekä suomeksi, että venäjäksi. Mosaiikki-lehdellä on myös aluetoimituksia, joten eri kaupungeissa ilmestyvät lehdet pystyvät tiedottamaan lukijoitaan mm. paikallisista tapahtumista. Lehti on ilmaisjakelu, jota pyritään viemään paikkoihin, josta maahanmuuttajat sen löytäisivät. Lisäksi yhdistys julkaisee myös Jyväskylän alueella Mosaiikki-Express tiedotuslehtistä, joka sisältää tietoa alueen ajankohtaisista tapahtumista. MaMu-Media-hankkeeseen kuuluu myös Nikolainkulmassa sijaiseva neuvontapalvelu venäläisille maahanmuuttajille, jotka tarvitsevat apua työnhakuun liittyvissä asioissa, kuten esimerkiksi työhakemuksen ja cv:n laatimisessa.

Lapsille suunnattu RuFi-hanke alkoi vuonna 2008, jolloin julkaistiin neljä lastenkirjaa sekä kaksi numeroa Varpunen-lastenlehteä. Sekä kirjat, että lehdet ovat kaksikielisiä. Kirjoja ja lehteä on julkaistu myös vuosina 2009 ja 2010. Lisäksi yhdistyksessä on suunnitteilla lapsille suunnattu oma Internet-portaali, joka toimisi lasten näkökulmasta mielekkäänä apuna oppimisessa. Vuosina 2007 ja 2008 yhdistys julkaisi myös monikielistä Mosaiikki Plus-lehteä Jyväskylän alueella, joka tarjosi tietoa Jyväskylässä asuville pakolaisille heidän äidinkiellään.

Mosaiikki ry on aktiivisella toiminnallaan hankkinut paljon yhteistyökumppaneita. Rahoitusta yhdistys on saanut Raha-automaattiyhdistykseltä, Keski-Suomen ELY-keskukselta, Jyväskylän kaupungilta, Jyväskylän kaupungin sosiaali- ja terveystoimilta, kulttuuripalveluilta sekä sivistystoimelta, Keski-Suomen liitolta, Venäjän Suomen suurlähetystöltä, Tampereen kaupungilta, Pakolaisavun Tampereen ja Helsingin toimistoilta, TyöMaa-projektilta, Helsingin kulttuurikeskukselta, Suomen kulttuurirahastolta, Opetusministeriöltä, Venäläinen hyväntekeväisyys yhdistys Suomessa ry:ltä, Moskovalainen säätiö Russkij Mir:ltä, Kauko Sorjosen säätiöltä, Panda Oy:ltä, Jykes Oy:ltä, Keskimaa Osk:lta, Nordea Oyj:ltä, Keski-Suomen osuuspankilta, sekä Handelspankilta. Mosaiikki ry on Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry:n jäsen, joskin sen osallistuminen Wari ry:n toimintaan on aikapulan vuoksi ollut vuonna 2010 melko vähäistä. Yhdistyksellä on yhteistyötä myös toisen venäläisiä Keski-Suomessa edustavan yhdistyksen Jyväskylän Feniks ry:n kanssa. Yhdistys sai toimintansa alkuvaiheessa apua Palapeli-projektilta, josta annettiin tiloja yhdistyksen käyttöön sekä apua yhdistyksen rekisteröintiin. Myöhemmin yhdistys sai RAY:n rahoituksen avulla työtilat Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:n kautta. KYT on myös auttanut Mosaiikki ry:tä hankehakemusten täyttämässä ja yhdistys ostaa kirjanpito- ja rekisteröintipalvelut KYT:stä. Yhdistyksellä on tiiviit suhteet kaupungin eri viranomaisiin, jotka työskentelevät maahanmuuttajien parissa. Yhdistys kertoo saaneensa apua mm. kaupungin maahanmuuttajapalveluista työnhajaukseen, sekä TE-keskukselta työllistymiseen liittyvissä kysymyksissä.

mosaiikki@mosaiikki.info

Puhelinnumero: 040 3532780 (toimisto)

Paremmiin yhdessä ry

Yhdistys on perustettu keväällä 2009 ja rekisteröity myöhemmin samana vuonna. Yhdistyksessä oli perustamisvuonna jäseniä 37 ja vuonna 2010 jäseniä oli 21. Yhdistyksen jäsenistä suurin osa on kongolaisia tai burundilaisia mutta kyseessä ei ole etninen yhdistys, vaan kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaan. Kristinusko on yksi yhdistyksen taustalla vaikuttavista arvoista.

Yhdistyksen perustaja, Emmanuel Sibomana on aloittanut yhdistystoiminnan jo Burundissa ollessaan, vuonna 2006. Tuolloin perustettu yhdistys oli nimeltään Gospel Revival World Great Commission Ministries ja sen tarkoitus oli auttaa sodan vaurioittamia ihmisiä. Tuolloin toimintaan saatiin mukaan lähes 60 henkilöä. Emmanuel Sibomanan muutettua Suomeen vuonna 2007, hän näki tärkeäksi auttaa Suomessa ihmisiä, joilla on vieraan kulttuurin, kielen ja ympäristön vuoksi vaikeaa. Yhdistyksen perustamisen taustalla vaikutti kuitenkin ajatus myös avun antamisesta sodan pakolaisille. Sibomanan mukaan yhdistys haluaa kuitenkin vakiinnuttaa asemansa ensin Suomessa ja antaa apua ensin täällä tarvitseville. Sitten kun toiminta on tarpeeksi vakiintunutta, yhdistyksessä toivotaan, että apua voitaisiin antaa myös entiseen kotimaahan. Paremmiin yhdessä ry haluaa antaa apua ja tukea maahanmuuttajille Suomeen sopeutumisessa mutta myös omien juurien säilyttämisessä. Suomalaisia yhdistys haluaa auttaa ymmärtämään maahanmuuttajia ja heidän kulttuurejaan sekä tapojaan paremmin.

Yhdistyksen perustamisen alkuvaiheessa maahanmuuttajapalvelut ohjasivat Sibomanan kääntymään Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n (KYT) puoleen, jossa yhdistys autettiin toimintansa alkuun. Paremmiin yhdessä ry ostaa edelleen kirjanpitoa Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:ltä. Yhdistys on saanut taloudellista tukea Jyväskylän kaupungin kulttuurilautakunnalta, vuonna 2009 kerran ja vuonna 2010 kaksi kertaa. Jokaisella kerralla yhdistys on saanut 250 euroa tyttöjen tanssikurssin järjestämiseen sekä kahteen keskustelutarjaan. Vuoden 2009 keskustelussa käsiteltiin eri kulttuurien eroja ja vuonna 2010 on keskusteltu lasten kasvatuksesta Suomessa. Osallistujia näissä keskusteluissa on ollut 10-20. Lasten kasvatusta käsittelevä keskustelukerho on yhdistyksen mukaan ollut tarpeellinen ja yhdistys toivookin, että se voisi saada lisää rahoitusta tälle toiminnalle keskustelun jatkamiseksi. Keskustelut on käyty suomeksi ja tarvittaessa yhdistyksen jäsenet ovat kääntäneet keskustelun swahiliksi tai muille kielille. Vuonna 2009 yhdistyksellä oli tyttöjen tanssiryhmän lisäksi pojille jalkapalloryhmä. Tämä toiminta loppui kuitenkin vuonna 2010, kun yhteistyö vapaaehtoisen valmentajan kanssa katkesi.

Yhdistys teki vuonna 2009 yhteistyösopimuksen Palapeli2-projektin ja TE-toimiston kanssa maahanmuuttajien alkuvaiheen opastuskurssista, jonka järjestämisestä yhdistykselle on maksettu korvaus. Tästä korvauksesta on maksettu palkkaa yhdistyksen jäsenille, jotka osallistuivat kurssin järjestämiseen. TE-toimisto on maksanut yhdistykselle korvausta Palapeli2:n kautta myös sen tekemistä kotikäynneistä uusien maahanmuuttajien luona. Yhdistys maksaa myös näistä kotikäynneistä jäsenilleen palkkaa. Yhdistys kerää jäsenmaksua aikuisilta kaksikymmentä euroa. Yhdistyksen jäsenistöstä iso osa on nuorisoa, jonka jäsenmaksu on kymmenen euroa. Nuoret maksavat jäsenmaksunsa vaihtelevasti kykyjensä mukaan.

Yhdistys on mukana maahanmuuttajien alkuvaiheen opastuksessa yhteistyössä maahanmuuttajapalveluiden kanssa ja yhdistyksen jäsenet menevät uusia maahanmuuttajia lentokentälle vastaan. Yhdistys antaa apua kielenopetuksen alkeissa maahanmuuttajille, joille opiskelu on vaikeaa. Haasteena opetuksen järjestämisessä on suomen kielen opettajalle aiheutuvien kulujen korvaus, joka on vähävaraiselle yhdistykselle vaikeaa. Yhdistyksen tavoitteena on lisätä maahanmuuttajien luottamusta heidän kanssaan töitä tekeviä ja heitä auttavia kohtaan. Yhdistyksen mukaan tämä on erityisen tärkeää, jotta mahdollisesti aikaisemmin omassa maassa opittu epäluulo ja luottamuksen puute esimerkiksi viranomaisia kohtaan saataisiin paikattua.

Yhdistyksellä on sääntömääräisiä kokouksia kolmesti vuodessa, mutta maahanmuuttajien alkuvaiheen opastuksen järjestämiseksi kokouksia on käytännössä paljon enemmän. Yhdistyksen hallituksessa on viisi jäsentä ja lisäksi on jäseniä, joiden vastuulla on tiettyjä osia yhdistyksen toiminnasta. Hallituskokoukset käydään ranskaksi. Yhdistyksen toiminnassa on aktiivisesti mukana noin viisi henkilöä. Paremmin yhdessä ry:n yhteistyökumppaneita ovat Monikulttuurikeskus Gloria, Palapeli2-projekti, kaupungin maahanmuuttajapalvelut, KYT sekä Keski-Suomen afrikkayhdistys ry. Paremmin yhdessä ry on Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry:n jäsen. Lisäksi yhdistys tekee yhteistyötä luterilaisen seurakunnan, helluntaiseurakunnan, adventtikirkon, ortodoksisen kirkon sekä katolisen kirkon kanssa ohjaamalla uskovia jäseniään kirkkojen jäseniksi. Yhdistys tarjoaa tarvittaessa näille seurakunnille tulkkausapua.

Ongelmia yhdistyksen toiminnassa ovat rahoituksen ja omien tilojen puute. Paremmin yhdessä ry on käyttänyt toimintatiloinaan Monikulttuurikeskus Gloriana, mutta tanssituntien ja isojen tapahtumien järjestämiseen Glorian tilat ovat riittämättömät. Yhdistys haluaisi palkata suomen kieltä osaavan henkilön kääntämään yhdistyksen tuottamaa tekstiä suomeksi, jotta yhdistys voisi tiedottaa itsestään paremmin. Lisäksi yhdistys haluaisi palkata työntekijöitä huolehtimaan yhdistyksen toiminnasta. Paremmin yhdessä ry kokee Jyväskylän maahanmuuttajatyön alkuvaiheen opastuksen, jossa mukana ovat myös maahanmuuttajayhdistykset, erittäin toimivana mallina, jota se haluaisi levittää Jyväskylän ulkopuolellekin. Mahdollisuuksien mukaan yhdistys haluaisi tulevaisuudessa antaa alkuvaiheen opastusta myös muualla Suomessa. Nuorten kanssa tehtävään työhön, esimerkiksi jalkapallon valmentamiseen haluttaisiin palkata ammattimainen valmentaja, joka osaa työskennellä erityisesti juuri nuorten kanssa.

paremmin.yhdessa@gmail.com

<http://paremminyhdessa.nettisivu.org/>

Yhteenveto

Lähes kaikki haastatellut yhdistykset, Astera-yhdistystä lukuun ottamatta, olivat rekisteröityneitä yhdistyksiä ja kaikki korostivat toiminnassaan yhdistyksen sääntöjen ja yhdistyslain noudattamista. Jäsenmäärät yhdistyksissä vaihtelivat suuresti. Selkeästi pienin toimivat yhdistys on kolmen jäsenen Afganistanin

elokuvan yhdistys ry. Kuuden jäsenen Mosaiikki ry on mielenkiintoinen siksi, että sillä on pienestä koostaan huolimatta käynnissä mittavia hankkeita. Monissa yhdistyksissä sen sijaan jäseniä saattoi olla lähemmäs sata, mutta toimintaa vain silloin tällöin. Haastatelluista yhdistyksistä suuri osa on olemassaolossaan sekä toiminnassaan riippuvainen muutamasta aktiivijäsenestä. Näiden jäsenten merkitys yhdistyksille on niin keskeinen, että yhdistykset tuskin toimisivat ilman heitä.

Yhteistyö

Selvitystä tehtäessä kävi ilmi, etteivät Jyväskylän alueella toimivat maahanmuuttajayhdistykset juurikaan tee yhteistyötä keskenään. Syy tähän ei selvityksen kautta auennut ja olisikin siis mielenkiintoinen aihe jatkotutkimukselle. Yleistä oli, että haastateltu yhdistys oli solminut jonkinlaisia yhteistyösiteitä yhteen tai muutamaaan Jyväskylässä toimivaan maahanmuuttajayhdistykseen, jotka olivat yleensä kulttuurillisesti lähellä toisiaan. Vaikuttaa siltä, että laajaa yhteistyön verkostoa Jyväskylän maahanmuuttajayhdistysten välillä ei ole olemassa. Useat yhdistykset ilmaisivat kuitenkin mielenkiintonsa yhteistyöverkostojensa laajentamiseen, mutta käytännön ehdotuksia tämän yhteistyön edistämiseksi ei juurikaan pystytty esittämään. Vuonna 2008 perustettu Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry on perustamisensa jälkeen menettänyt joitakin jäsenyhdistyksiään, eikä ole saanut luotua suunniteltua ja tehokkaan toiminnan edellyttämää maahanmuuttajayhdistysten verkostoa. Wari ry:n toiminnalle on kuitenkin olemassa tarvetta, sillä useat yhdistykset ilmaisivat mielenkiintonsa yhteistyöhön muiden maahanmuuttajayhdistysten kanssa. Wari ry:n kaltaisia kattojärjestöjä toimii myös Tampereella (Pirkanmaan monikulttuuristen yhdistysten liitto Heshu ry) ja Turussa (Varsinais-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto SONDIP ry).

Keski-Suomen maahanmuuttajayhdistysten toiminnan kannalta keskeinen yhteistyökumppani on Jyväskylän seurakunta ja maahanmuuttajatyön diakoni Mirja Hytönen. Seurakunta auttaa yhdistyksiä järjestämään joka vuosi leirejä, yhteensä näitä leirejä on noin 10-15 vuodessa. Yhdistyskohtaisten leirien lisäksi seurakunta järjestää yhteistyössä Jyväskylän kaupungin vapaaehtoistoiminnan keskuksen (Vapari), Suomen Punaisen Ristin Länsi-Suomen piirin ja Jyväskylän kaupungin maahanmuuttajapalveluiden kanssa kansainvälisen leirin kerran vuodessa. Seurakunta antaa yhdistyksille tilojaan käytettäväksi esimerkiksi ruokailtojen järjestämiseen tai tukee yhdistyksiä tilojen vuokrissa. Seurakunta on lisäksi järjestänyt uusille maahanmuuttajille Suomi-tutuksi päiviä ja erilaisia retkiä, tutustumiskäyntejä ja kursseja yhdessä monikulttuurikeskus Glorian ja Palapeli-projektin kanssa. Jyväskylässä tehdyssä maahanmuuttajatyössä seurakunnalla on viranomaisten ohella hyvin keskeinen rooli.

Keski-Suomen alueella toimivilla yhdistyksillä on mahdollisuus saada apua Keski-Suomen yhteisöjen tuki-organisaatiolta (KYT), joka on kolmannen sektorin kehittämisorganisaatio. KYT tarjoaa yhdistyksille apua esimerkiksi hankkeiden suunnittelussa sekä antaa neuvontaa ja ohjausta. Yhdistykset voivat tarvittaessa ostaa KYT:lta myös tarvitsemiaan tilitoimistopalveluita. Haastatelluista maahanmuuttajayhdistyksistä osa on käyttänyt KYT:n palveluita hyväkseen ja saanut ohjausta ja neuvontaa yhdistyksen toimintaan sekä apua hankkeiden suunnittelussa. Osa haastatelluista yhdistyksistä on ostanut KYT:lta tilintarkastuspalveluita.

Maahanmuuttajayhdistysten kohdalla KYT:n antama apu esimerkiksi hankesuunnittelussa on arvokasta mm. hakemuksissa tarvittavan suomen kielen tason vuoksi. KYT oli voimakkaasti mukana myös Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry:tä perustettaessa. Tätä selvitystä tehtäessä, vuoden 2010 lopulla, Jyväskylään on suunnitteilla kansalaistoiminnan keskus, jonka rahoitus ei kuitenkaan vielä ole ratkennut. Suunniteltu kansalaistoiminnan keskus toisi myös maahanmuuttajayhdistysten arkeen ja käytännön toiminnan organisointiin helpotusta. KYT on ollut vahvasti mukana tämän kansalaistoiminnan keskuksen ideoinnissa ja hankkeen suunnittelussa.

Puute toiminta- ja toimistotiloista

Suurimmalla osalla haastatelluista yhdistyksistä ei ole omaa toimintatilaa. Tilojen puute nousikin rahoitusongelmien kanssa tärkeimmäksi esille tulleeksi haasteeksi maahanmuuttajayhdistysten toiminnassa. Suurin osa yhdistyksistä on hyödyntänyt monikulttuurikeskus Glorian tiloja tapahtumien järjestämiseksi, mutta Glorian tilojen pienuus on ongelma. Useilla yhdistyksillä on tapahtumia, joiden osallistujamäärä ylittää turvallisuusmääräysten sallimat henkilömäärät, eivätkä yhdistykset voi tästä syystä hyödyntää Glorian palveluja. Toinen Glorian tiloihin liittyvä ongelma, joka nousi yhdistyksiä haastatellessa esille, on Glorian sijainti asuinhuoneistojen keskellä. Esimerkiksi tanssikurssien tai esitysten pitäminen Glorian tiloissa on vaikeaa, näistä aiheutuvien naapureita häiritsevien äänien vuoksi. Varsinkin yhdistykset, jotka haluavat välittää ja säilyttää tietoa omasta kulttuurista tarvitsevat tiloja, joissa voi tanssia, näytellä ja pitää tarvittaessa ääntä.

Monille yhdistyksille on ongelmallista toimistotilojen puute. Käytännön asioiden hoitaminen yhdistyksen toiminnan mahdollistamiseksi on haasteellista tilanteessa, jossa yhdistyksen tavarat ja paperit sijaitsevat eri hallitusjäsenten luona eri puolilla kaupunkia. Suurin osa yhdistyksistä toivookin, että olisi mahdollista saada oma tila toiminnan organisoimista varten, sekä tila, jossa yhdistykset voisivat edullisesti järjestää esimerkiksi juhlia ja isoja kokoontumisia.

Rahoitusongelmat

Suurin osa haastatelluista yhdistyksistä on saanut apua toimintansa rahoittamiseen Jyväskylän kaupungin kulttuurilautakunnalta. Seurakunta on avustanut yhdistyksiä jo mainituilla tavoilla. Raha-automaattiyhdistyksen, eri ministeriöiden ja muiden rahoituslähteiden avustuksia on hakenut, tai saanut, vain muutama haastatelluista yhdistyksistä. Useimmiten syynä siihen, ettei muualta ole haettu rahoitusta, on hakemuskäytäntöjen vieraus ja niissä vaadittavien tietojen ja taitojen puute. Joissain tapauksissa rahoitusta on haettu, mutta päätökset ovat olleet kielteisiä, minkä seurauksena motivaatio ja kiinnostus yhdistystoimintaan ovat saattaneet laimentua. Suurin osa haastatelluista yhdistyksistä kokee rahoituksen isoimpana ongelmana, jonka ratkaiseminen helpottaisi myös monia muita, esimerkiksi toimintatiloihin liittyviä ongelmia. Rahoitusongelmien yhteydessä korostuu maahanmuuttajayhdistysten tarve suomenkielentaitoiselle hankehakemusten osajalle.

Joidenkin yhdistysten kohdalla ongelmana on, ettei välttämättä edes olla tietoisia mahdollisista rahoituslähteistä. Syksyn 2010 aikana Alkio-opisto ja Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry ovat järjestäneet maahanmuuttajayhdistyksille hanketyöpajan, jonka tarkoituksena on ollut parantaa maahanmuuttajayhdistysten valmiuksia hankehakemusten tekemiseen. Tämä on hyvä esimerkki koulutuksesta, jolla mahdollistetaan onnistumisen kokemuksia ja kehitetään maahanmuuttajayhdistysten edellytyksiä toimia tulevaisuudessa.

Työllistäminen yhdistyksissä

Yhdistysten suhtautumisessa palkatun työvoiman käyttöön oli suuria eroavaisuuksia. Esimerkiksi Paremmiin yhdessä ry, Wari ry Jyväskylän Feniks ry halusivat, että yhdistyksellä olisi palkattu työntekijä, jonka vastuulla olisi yhdistyksen käytännön toiminnan organisointi. Yhdistyksissä aktiivisesti toimivat henkilöt ovat palkkatyössä tai päätoimisia opiskelijoita, jolloin yhdistystoiminta tapahtuu vapaa-ajan puitteissa. Näissä yhdistyksissä pelätään, että aktiivijäsenten voimavarat eivät riitä ylläpitämään sellaista yhdistystoimintaa, kuin mitä yhdistyksen toimintatarkoitus edellyttäisi. Haastatteluiden perusteella voidaan sanoa, että suurin osa yhdistyksistä, jotka kokevat palkatun työntekijän toimintansa kannalta tarpeelliseksi, on hyvin aktiivisia. Nämä yhdistykset keskittyvät monikulttuuriseen toimintaan mutta myös jäsenistönsä kehittämiseen erilaisten kurssien ja tapahtumien kautta. Muutama yhdistys tekee yhteistyötä myös eri viranomaisten kanssa tarjoamalla alkuvaiheen opastusta uusille maahanmuuttajille.

Joissain yhdistyksissä ei nähty tarvetta palkalliselle työntekijälle. Näiden yhdistysten, kuten Keski-Suomen afrikkayhdistys ry:n ja Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry:n, toiminnassa keskitytään yleisesti kulttuurin ylläpitämiseen tai monikulttuurisuuteen esimerkiksi erilaisten juhlien kautta. Joissain yhdistyksissä palkattua työntekijää ei haluttu siksi, että pelättiin tämän muuttavan yhdistyksen "henkeä". Yhdistyksessä halutaan mieluummin ylläpitää avointa, keskustelevaa ja vapaaehtoisuuteen perustuvaa toimintakulttuuria, kuin alkaa kohdentaa varoja yhden henkilön palkkaamiseen. Toisaalta ajateltiin myös, että yhdistykselle mahdollisesti tulevat varat on mielekkäämpää kohdistaa yhdistyksen toimintaan niin, että kaikki jäsenet hyötyvät niistä tasapuolisesti, kuin että palkattaisiin yksi henkilö. Yhdistykset, jotka eivät koe tarpeellisena palkata työntekijää ovat kuitenkin toiminnassaan aktiivisia. Näissä yhdistyksissä yleistä oli usein se, että vapaaehtoisuuteen perustuva toiminta koetaan parhaaksi tavaksi toimia yhdistyksessä, eikä yhdistyksen ole vaikeaa saada jäseniään osallistumaan järjestettäviin tapahtumiin. Palkattua työntekijää kaipaavista yhdistyksistä ne eroavat usein siten, ettei niiden toimintaan kuulu esimerkiksi kieli- tai harrastuskerhojen järjestäminen jäsenilleen. Palkattuun työntekijään ehdottoman myönteisesti ja kielteisesti suhtautuvien yhdistysten lisäksi haastatteluissa tuli esille myös neutraalimpia kantoja. Joissain yhdistyksissä työntekijän palkkaamisesta kysyttäessä sitä ei pidetty mahdollisena, mutta ei myöskään välttämättömänä. Näissä yhdistyksissä yleinen vastaus oli, että yhdistyksen taloudellisen tilanteen parannuttua palkattua työvoimaa voitaisiin harkita. Mitään erityisiä toimenpiteitä tämän toteuttamiseksi ei kuitenkaan oltu tehty, eikä tulevaisuudessakaan ollut erityisiä suunnitelmia hakea avustusta tätä varten.

Naisten ja tyttöjen yhdistysten tarve

Selvitystä tehtäessä kävi ilmi, että Keski-Suomen alueelta puuttuvat kokonaan maahanmuuttajanaisille tarkoitetut toimivat yhdistykset. Yhdistysten yhteystietoja kerätessä kävi ilmi, että Jyväskylän seudulla on olemassa Jyväskylän kurdinaisten yhdistys ry, josta ei kuitenkaan vastattu yhteydenottopyyntöihin. Muita alueella toimivia naisille tarkoitettuja etniskulttuurisia tai monikulttuurisia yhdistyksiä ei selvitystä tehdessä löytynyt. Tilastokeskuksen mukaan Keski-Suomessa asui vuonna 2009 kuitenkin esimerkiksi afgaaninaisia 107 ja thainaisia 202 (ks. s. 2). Naiset muodostavat merkittävän osan kaikista maahanmuuttajista, joidenkin kansallisuuksien kohdalla naisten osuus on selkeästi yli puolet koko ryhmästä. Onkin valitettavaa ettei Keski-Suomeen ole perustettu enemmän yhdistyksiä naisia varten. Keski-Suomen pakolaisten nuorten yhdistys ry on yrittänyt saada toimintaansa mukaan mm. afgaanityttöjä, mutta tyttöjen vanhemmat ovat vastustaneet ideaa molemmille sukupuolille yhteisestä toiminnasta. Nuorille maahanmuuttajamiehille on useita yhdistyksiä, joissa he voivat toimia mutta nuorilla naisilla ei ole omaa yhdistystä Keski-Suomessa. Suurin osa haastatelluista maahanmuuttajayhdistyksistä on miesvaltaisia, yhdistysten aktiivijäsenet sekä hallituksen jäsenet ovat useimmiten miehiä. Nuoret ovat haastatelluissa yhdistyksissä harvoin yhdistysaktiiveja.

Viranomaiset ovat jo tunnistaneet maahanmuuttajanaisille suunnatun toiminnan tarpeen. Seurakunta on järjestänyt afgaaninaisille leirin ja Palapeli-projektissa on järjestetty keskustelutilaisuuksia erityisesti puolisoiksi Suomeen saapuville naisille heidän oikeuksistaan ja suomen lainsäädännöstä. Keskusteluissa maahanmuuttotyötä tekevien viranomaisten kanssa on käynyt selvitystä tehdessä ilmi, että esimerkiksi Afganistanista ja Thaimaasta puolisoiksi Suomeen tulleet naiset ovat haavoittuva ryhmä, johon viranomaisten on vaikea saada yhteyttä. Yhdistystoiminta vertaistuen tarjoajana sekä viranomaiskontaktin ylläpitäjänä olisi yksi mahdollinen helpotus tilanteeseen. Toistaiseksi thainaisien yhdistystä ei kuitenkaan ole olemassa. On tietenkin mahdollista, että esimerkiksi afgaani- tai thainaisilla on olemassa epävirallisia verkostoja, joiden kautta mahdollisuus vertaistukeen on olemassa. Näiden epävirallisten verkostojen olemassaolon selvittäminen olisi myös yksi jatkotutkimuksen aihe

Viranomaisyhteistyön tarve

Selvitystä tehdessä nousi moneen kertaan esille maahanmuuttajayhdistysten tarve viranomaisyhteistyölle. Yhdistykset toivoivat maahanmuuttajien parissa töitä tekeviltä viranomaisilta kiinnostusta yhdistysten toimintaan. Tästä johtuen myös tämän selvityksen tekemistä pidettiin enimmäkseen hyvänä ja tarpeellisena. Monen yhdistyksen taholta oli havaittavissa kuitenkin myös turhautumista viranomaisia kohtaan. Yhdistyksissä toivottiin enemmän konkreettista yhteistyötä ja vähemmän kokouksia ja tapaamisia, joiden nähtiin vain harvoin johtavan yhdistysten kannalta tuntuviin lopputuloksiin. Rahoitukseen ja tilaongelmiin liittyvien kysymysten lisäksi suurin osa haastatelluista yhdistyksistä kaipasi aitoa, molemminpuoliseen kiinnostukseen perustuvaa kontaktia ja kommunikaatiota viranomaisten ja yhdistysten välille. Osa yhdistyksistä haluaisi viranomaisilta selkeitä suuntaviittoja sille, miten he voisivat tulevaisuudessa kehittää

toimintaansa sellaiseksi, että se palvelisi yhdistysten jäsenten lisäksi myös viranomaisten tarpeita ja auttaisi Keski-Suomen alueella tehtävää maahanmuuttajatyötä.

Lähteet

likkanen, Päivi toim. (2010). *Keski-Suomen maahanmuuttopoliittinen ohjelma*. Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja 2/2010. Vaasa: Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Pyykkönen, Miikka (2007). *Järjestäytyvät diasporat: Etnisyys, kansalaisuus, integraatio ja hallinta maahanmuuttajien yhdistystoiminnassa*. Jyväskylä studies in education, psychology and social research 306. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Pyykkönen, Miikka (2007). Maahanmuuttajayhdistykset ja niiden toimintamahdollisuudet. Teoksessa Zakeri Mohsen ja Minna Tuunainen (toim.) *Osaamisen poluilla: Maahanmuuttajien yhdistystoiminnan problematiikka*, ss. 29-36. Helsinki: Suomen Pakolaisapu ry

Saksela-Bergholm, Sanna (2009). *Immigrant Associations in the Metropolitan Area of Finland: Forms of Mobilisation, Participation and Representation*. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Seppänen, Katri (2010). *"Mitä sä suulet olevas?": Suomessa asuvien ja yhteiskunnallisesti aktiivisten somalinaisten kamppailu identiteeteistään*. Pro-Gradu. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Tilastokeskuksen tilastotietokanta StatFi (2009).

http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/databasetree_fi.asp Katsottu 12.11.2010.

Tuunainen, Minna (2007). Järjestöhautomo- ajatuksista toteutukseen. Teoksessa Zakeri Mohsen ja Minna Tuunainen (toim.) *Osaamisen poluilla: Maahanmuuttajien yhdistystoiminnan problematiikka*, ss. 43-68. Helsinki: Suomen Pakolaisapu ry

Liitteet

Liite 1: Kysymyksiä Keski-Suomen maahanmuuttajayhdistyksille

1 PERUSTIEDOT

Yhdistyksen nimi?

Yhdistyksen perustamisvuosi?

Rekisteröity vai rekisteröimätön yhdistys?

Jäsenmäärä?

Miksi yhdistys on perustettu? Mikä on yhdistyksen toimintatarkoitus? (etniskulttuurinen yhdistys/monikulttuurinen yhdistys? Vertaistukea/ oman kulttuurin ylläpitoa?)

2 YHDISTYKSEN TOIMINTA

Kuinka usein yhdistys kokoontuu (noin)?

Millaista toimintaa yhdistyksellä on ollut? (Esim. viimeksi kuluneen vuoden aikana)

Jos toimintaa ei ole ollut, mikä suurin syy tähän?

Onko yhdistys kohdannut toiminnassaan ongelmia? Millaisia?

Mitkä ovat suurimpia voimavaroja yhdistyksen toiminnassa? Mikä yhdistyksessä ja sen toiminnassa on erityisen toimivaa/onnistunutta?

Kuinka monta aktiivijäsentä (noin) yhdistyksellä on? Millainen merkitys aktiivijäsenillä on toiminnalle?

Onko yhdistyksellä yhteistyökumppaneita? (Muut yhdistykset, viranomaiset jne.)

Millaista yhteistyötä näiden yhteistyökumppaneiden kanssa on tehty?

Työllistääkö yhdistys toiminnallaan (onko palkallisia työntekijöitä)?

Onko yhdistyksellä muita mahdollisia kontakteja työelämään tai keinoja auttaa jäseniään työllistymään?

Mitä kieltä yhdistyksen toiminnassa käytetään?

Mikä on yhdistyksen suhde suomen kieleen? (kehitetäänkö jäsenten suomen taitoja?)

Onko yhdistys ollut yhteydessä Monikulttuurisuuskeskus Gloriaan? Miten? Jos ei, miksei?

Miten Monikulttuurisuuskeskus Gloria voisi auttaa yhdistyksenne toimintaa?

Mitä yhdistys on valmis tekemään Monikulttuurisuuskeskus Glorian toiminnan hyväksi?

3. RAHOITUS

Miten yhdistyksenne rahoittaa toimintaansa? (Tuet, jäsenmaksut jne.)

Mihin rahaa kuluu?

4. YHDISTYKSEN TULEVAISUUS

Onko jokin tietty suunta johon haluaisitte yhdistyksen toimintaa kehittää? Mitä haluaisitte tehdä yhdistyksessänne tulevaisuudessa?

Mitä näiden suunnitelmien toteuttaminen edellyttää?

Mikä hidastaa tai estää näiden suunnitelmien toteutumista?